KIVONAT

A Képviselő-testület **2025. szeptember 25-én** megtartott
üléséről készült jegyzőkönyvből

Kiskunhalas Város Önkormányzata Képviselő-testülete
179/2025. (IX.25.) határozata
Kiskunhalas Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció felülvizsgálatának elfogadása

1. Kiskunhalas Város Önkormányzata Képviselő-testülete elfogadja Kiskunhalas Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciójának 2025. évi felülvizsgálatát a melléklet szerinti tartalommal.

2. Kiskunhalas Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 179/2023.(IX.21.) Kt. határozattal elfogadott Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciót hatályon kívül helyezi.

3. A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy gondoskodjon Kiskunhalas Város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója közzétételéről Kiskunhalas város honlapján.

Határidő: 2025. szeptember 25.
Felelős: Fülöp Róbert polgármester

A Képviselő-testület jelen határozatáról értesül:

Czeglédi Edit szociálpolitikai csoportvezető

Határidő: azonnal
Felelős: dr. Rékasi Cecília jegyző

K. m. f.

Fülöp Róbert s.k. dr. Rékasi Cecília s.k.

Jegyzőkönyvet hitelesítő képviselők:

Kolompár Sándor s.k. Farkas-Wodring Kata s.k.

Kivonat hiteléül: 2025. szeptember 25.

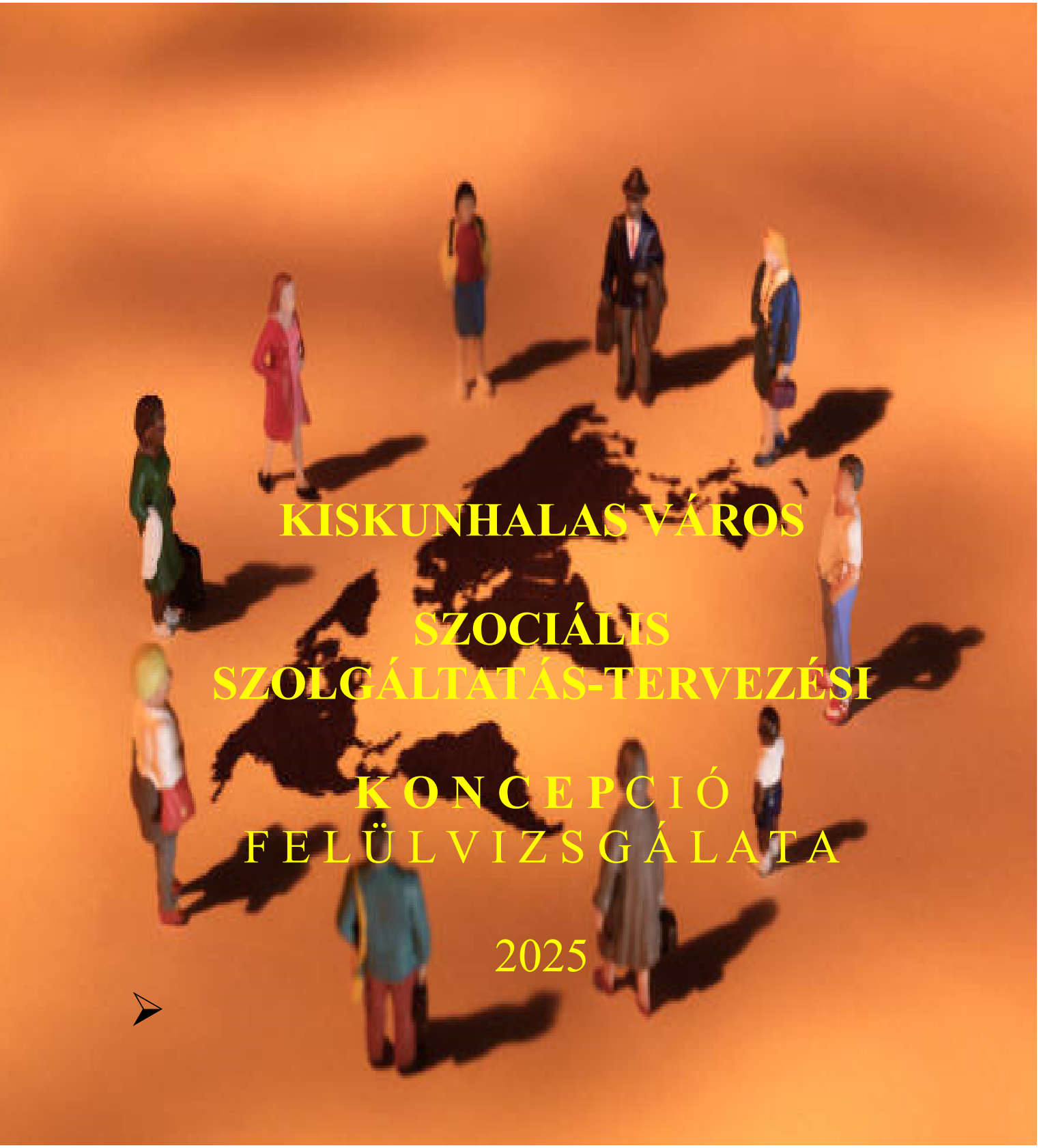

KISKUNHALAS VÁROS

SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁS-TERVEZÉSI

K O N C E P C I Ó
F E L Ü L V I Z S G Á L A T A

2025

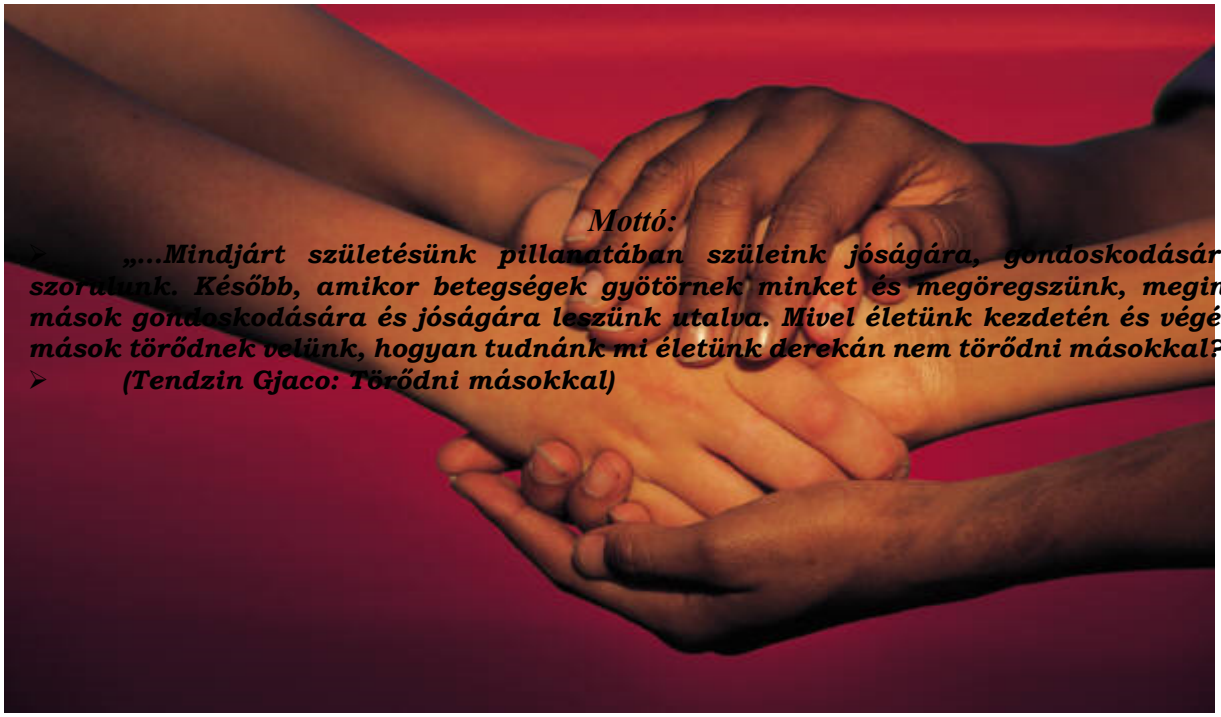

Mottó:

- ***„…Mindjárt születésünk pillanatában szüleink jóságára, gondoskodására szorulunk. Később, amikor betegségek gyötörnek minket és megöregszünk, megint mások gondoskodására és jóságára leszünk utalva. Mivel életünk kezdetén és végén mások törődnek velünk, hogyan tudnánk mi életünk derekán nem törődni másokkal?”***
- ***(Tendzin Gjaco: Törődni másokkal)***

Tartalom

A szociális szolgáltatás tervezési koncepcióról röviden....4
1. Helyi településpolitikai, társadalompolitikai célok....6
1.1 Alapelvek....6
1.2. Intézmények, ellátások fejlesztése....7
1.3. Az önkormányzat által biztosított szociális igazgatási feltételek....7
2. A helyi szociálpolitika célcsoportjai, a szociális kirekesztettség enyhítése....8
2.1. Az önkormányzat szociálpolitikai célcsoportjai....8
2.2. A szociális források és feladatok mértékének, egymáshoz való arányának alakulása8
2.3. A nem-állami fenntartók az önkormányzat szociálpolitikájában....9
2.4. A megoldandó szociálpolitikai szakmai feladatok....9
2.5. A szociálpolitikai intézményeiknek és eljárásainak fejlesztése....9
2.6. A szegénység marginalizálódás és kirekesztettség enyhítése....10
2.7. Az előrelépések érdekében szükséges teendők....11

3. Kiskunhalas Városról....12
3.1. Kiskunhalas Város helyzetképe: a települést bemutató általános adatok....12
3.2. Népesség demográfiai jellemzői....12
3.3. A lakosság életminőségét befolyásoló feltételek változásai....17
3.3.1. A szociális szolgáltatás, ellátás alakulásának mutatói....18
3.3.2. A szociális alapszolgáltatások....20
3.3.3. Gyermekvédelmi ellátás helyzete....21
3.3.4. Egészségügyi ellátás helyzete....23
3.3.5. Lakáshelyzet....25

3.4. Szociális alapszolgáltatások....26
3.4.1. A település jelzőrendszere: az intézmények egymás közötti együttműködése és szakmai kapcsolatok....26
3.4.2. A szociális szolgáltatások jellemzői....27
a.) időskorúak ellátása....28
b) étkeztetés....28
c.) házi segítségnyújtás....29
d.) idősek klubja....29
e.) tanyagondnoki szolgálat....30
f.) idősek otthona....31
g.) időskorúak gondozóháza....32
h.) családok átmeneti otthona....34
i.) éjjeli menedékhely....35
j.) nappali melegedő....36
k.) támogató szolgálat....37
l.) csalás-és gyermekjóléti szolgálat....37
m.) család-és gyermekjóléti központ....40
n.) speciális szolgáltatások....41
o.) utcai szociális munka....42
3.4.3. Védőnői Szolgálat és Iskolaegészségügyi Szolgálat....42
3.4.4. Bács-Kiskun Vármegyei "BÁRKA" Integrált Szociális Intézmény....42
4. Szolgáltatások, ellátások fejlesztésének lehetőségei....43
5. SWOT analízis....45
6. Összegzés....47

I. A szociális szolgáltatástervezési koncepcióról röviden

A koncepció arra hivatott, hogy kijelölje azokat az irányokat, amelyek alapján a szolgáltatási stratégiák, operatív programok, fejlesztési projektek megfogalmazódnak. Meghatározza azt a fő szakmai, gazdasági irányt, melyhez kapcsolódnia kell a programoknak, feladata, hogy megjelöljön felfogásmódot, nézőpontokat, elgondolkodásokat, a teljes rendszert nézve, annak fontosabb színtereit meghatározva.

A koncepció meghatározza azokat az értékeket, amelyek mentén az önkormányzati szociálpolitika érvényesül, melynek meg kell valósulniuk a szociális szolgáltatások során.

Meghatároz célokat, amelyek a szolgáltatások biztosítására, a fejlesztésekre irányulnak, illetve amilyen irány felé szeretné vinni az önkormányzat az ellátás rendszerét. Megfogalmazódnak azok az elképzelések, amelyek meghatározzák, hogy az új típusú intézmények biztosítása érdekében milyen lépéseket tesz az önkormányzat.

Feladata, hogy láthatóvá tegye az önkormányzat szociális rendszerének hiányosságait, ez alapján kijelölve a fejlesztés irányát, ütemét, valamint, hogy adatokkal alátámasztva elősegítse a döntéseket, és előrevetítse a tendenciák jövőben várható alakulását.

Kijelöli azokat a célterületeket, célcsoportokat, amelyek a településen fokozott figyelemben kell, hogy részesüljenek, amelyek helyzetüknél fogva prioritást élveznek.

Felméri az önkormányzat ellátórendszerének helyzetét, valamint rámutat azokra a pontokra, ahol együttműködés lehetséges, szükséges, más települési önkormányzatokkal, civil szervezettekkel, egyházakkal, és egyéb nem önkormányzati intézményfenntartókkal.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése kimondja. „**A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat** a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében – jogszabályban meghatározottak szerint – **szolgáltatásszervezési koncepciót készít.”**

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatiról és működésük feltételeiről szóló 1/2000.(I.7.) SZCSM rendelet (továbbiakban: Rendelet) 111/A. § (5) bekezdése alapján a szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat kétévente felülvizsgálja és aktualizálja, annak tartalmát Kiskunhalas Város Önkormányzatának Képviselő-testülete fogadja el.

A Rendelet 111/A. § (1) bekezdése meghatározza azokat a tartalmi elemeket, amelyeket a koncepciónak tartalmaznia kell. Ezek a következők:

„Az Szt. 92. § (3) bekezdése szerinti szolgáltatástervezési koncepció tartalmazza különösen

a) a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
d) az egyes ellátotti csoportok, így az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.”

Kiskunhalas Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 346/2005.(XII.19.) határozatával

elfogadta a város szociális szolgáltatástervezési koncepcióját, a jogszabályi kötelezettségének eleget téve.

Azóta számos ellátás jött létre, fejlődött és alakult át, illetve szűnt meg. 2005. évben megfogalmazott célokat, irányvonalakat kívánjuk aktualizálni, illetve az azóta bekövetkezett változásoknak megfelelően újra értelmezni.
A területet meghatározó jogszabályokban is jelentős változás következett be a koncepció elkészítése óta.

A törvényi kötelezettség teljesítésén túl a koncepció felülvizsgálatának elsődleges célja, hogy a település minden lakója számára legyenek elérhetőek olyan ellátási formák, amelyek a szociális biztonságot garantálják, és a minőségi ellátást biztosítják. A felülvizsgálat helyzetértékelést ad a szolgáltatások iránti igényekről, a szükségletekről és az ellátási kötelezettség teljesítéséről.

A helyzetértékelés az intézmények részéről kapott adatok, összesítések elemzésén, a KSH, az önkormányzat és egyéb adatbázisában fellelhető statisztikai adatokon beszámolókon alapul. Az elemzések középpontjában a szociális és gyermekvédelmi jogszabályok hatálya alá tartozó szolgáltatások állnak, az egészségügy, az oktatás és foglalkoztatáspolitika jelen helyzetének alakulásáról csak rövid kitekintést nyújt e koncepció.

A jogszabályi kötelezettség teljesítésén túl a koncepció felülvizsgálata segítséget nyújthat a döntéshozóknak a helyi szociális szolgáltató rendszer fejlesztéséhez, a jövőben fellépő legfőbb fejlesztési irányok meghatározásához.

Az Önkormányzat célja a dokumentumban foglaltak alapján:

- a szociális szükségleteket lefedő szociális és gyermekjóléti rendszer működtetése,
- az azonos szolgáltatást nyújtó intézmények esetén a szolgáltatások területi összehangolása,
- az ellátás színvonalának megőrzése,
- a megjelenő új igények feltérkepézése,
- az intézmények közötti szakmai munka erősítése a kompetencia-határok tiszteletben tartásával,
- az együttműködés további bővítése a településen működő civil és egyházi szervezetekkel,
- az egyének öngondoskodásának és érdekérvényesítő képességének erősítése,
- az elektronikus tájékoztatási rendszer fejlesztés,
- felkészülés a demográfiai változásokra.

A szolgáltatástervezési koncepciót az önkormányzat az elfogadást megelőzően véleményezteti az intézményvezetőkkel. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi. (Rendelet. 111/a. § (4) bekezdése szerint)

A szociális szolgáltatás-tervezési koncepció és annak felülvizsgálata, az önkormányzat hivatalos weboldalán (www.kiskunhalas.hu) elektronikus formában olvashatóak.

1. Helyi településpolitikai, társadalompolitikai célok

A jogállamiság elve alapján az Alaptörvény (Magyarország Alaptörvénye, 2011. április 25. – a továbbiakban: Alaptörvény) deklarálja az állampolgárok biztonsághoz való jogát." Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárnak szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékosság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult." (XIX. cikk (1) bekezdése). Az Alaptörvény szerint Magyarország a szociális biztonságot a rászorulók esetében „a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg. (XIX. cikk (2) bekezdése)

Az Önkormányzat egy egységként tekint a település lakosainak támogatására, az intézményrendszer szolgáltatásaira, melyek kiegészítik egymást. Fokozott hangsúlyt fektet az egyeztetésekre, összhangra, együttműködésre. Ez alapján szociális koncepció kialakításának fontos eleme az egészségügy, a gyermekvédelem, a lakás-, a foglalkoztatás-, és a kisebbségpolitikai helyzete, kapcsolódási pontjai a szociális ellátó rendszeréhez.

Az Alapelveket alátámasztó értékek:

- ***Biztonság:*** a rászorulóknak hozzá kell jutniuk az őket megillető ellátásokhoz, valamint cél, hogy a váratlan élethelyzetbe, krízishelyzetbe került családok, egyének életszínvonalának lehetőség szerinti megőrzése. Mindennek a lehető legnagyobb hatékonyság és hatásosság elérése mellett kell megvalósulnia. Fontos, hogy amennyiben a juttatások köre, összege változik, azt körültekintő, alapos döntés előzze meg.
- ***Egyénközpontúság:*** az ellátás középpontjában az egyén, illetve a család áll, a jogszabályi keretek között személyre szabottan.
- ***Egyenlőség:*** a szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosításában, az ezek által megteremtett lehetőségekben.
- ***Szabadság:*** az ellátási forma és a segítő szakember személyének megválasztásában, az adott intézmény lehetőségeihez mérten, működési elveihez igazodva.
- ***Minőségi ellátás:*** törekedni kell a minél magasabb színvonalú ellátás biztosítására.

1.1.Alapelvek

A koncepció felülvizsgálatának alkalmával fontos az alapelvek megerősítése, kiegészítése a tapasztalatok alapján.
A modern szociálpolitika alapgondolata, hogy társadalmunk alrendszereinek működése során az egyén vagy egyének kisebb-nagyobb közösségei, csoportjai számára adódhatnak olyan helyzetek, amelyek miatt átmenetileg vagy véglegesen (betegség, megváltozott munkaképesség, fogyatékosság, munkanélküliség, a család hiánya, a családi körülmények változása, a jövedelemhiány, illetve alacsony jövedelem, a lakhatási problémák, a hajléktalanság stb.) képtelenné válnak elfogadható szinten gondoskodni saját magukról. A szociális gondoskodás feladata társadalmilag tipikus, de egyénileg jelentkező élethelyzetek feltárása és a jog által biztosított keretek között reagálni erre, az egyén szabadságának és személyiségi jogait tiszteletben tartása mellett oly módon, hogy a közösség védelme is megvalósuljon. Az állami feladatvállalás meghatározó elve e területen összekapcsolódik egyrészt a szubszidiaritás elvével, másrészt a rászorultsággal – kiegészülve a helyi szociálpolitika öngondoskodásra ösztönző törekvéseivel.

A képviselő-testület a társadalompolitikai célok elérése érdekében alapelveket fogalmaz meg, az alábbiak szerint:

- A településről való elvándorlás megelőzése, a lakosságszám növekedésének elősegítése,

- a kohéziót segítő szerveződések támogatása.

Az általános alapelvekre építve a szociálpolitikai célkitűzések megvalósításában további elvek fogalmazódnak meg:

- Jog az emberhez méltó életre.
- A szociális biztonsághoz való jog.
- Az ellátások igénybevételkor a mindennemű állampolgári jogok szem előtt tartása.
- Az életfeltételek, életkörülmények javítása érdekében tett segítségnyújtás folyamatában az egyén autonómiájának, képességeinek hangsúlyozása, támogatása.
- A segítségnyújtás során a támogatott egyének aktív részvétele.
- Az ellátások megszervezésekor a hatékonyság és a hatásosság lehető legmagasabb foka, mely elősegíti az egyenlőtlenségek csökkentését, és az ellátáshoz való hozzáférhetőség növelését.
- A szociálpolitikai célkitűzések megvalósítási folyamatában a források felhasználásának összehangolása.
- Ember közeli ellátórendszer.

1.2. Intézmények, ellátások fejlesztése

Alapvető cél, hogy az adott év szociális ellátásának szintje érje el, esetleg haladja meg az előző évi ellátások színvonalát.

Kiskunhalas Város Önkormányzata a Szt., valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) által kötelezően előírt feladatait három intézménye a Kiskunhalasi Városi Bölcsőde, a Kiskunhalasi Bóbita Óvoda és Bölcsőde és a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat teljesíti. Az intézményrendszer hatékonyságának növelése érdekében az intézmények, szolgáltatások közötti együttműködés – a kompetenciahatárok megtartásával -, továbbra is folyamatos feladata a szolgáltatások biztosításában résztvevőknek. Ez a városban eredményesen működik.

A fenntartó és az intézmények közötti aktív kapcsolat megtartása, erősítése, mélyítése szükséges az átlátható, ellenőrizhető rendszer fenntartásához, valamint a szakmai tevékenység eredményes támogatásához.

1.3. Az önkormányzat által biztosított szociális igazgatási feltételek

Az önkormányzatra több olyan feladat is hárul, melyet önerőből nem tud megvalósítani. Célszerű törekedni más önkormányzatokkal való együttműködésre, társulások kialakítására. Civil szervezetekkel, egyházakkal való együttműködés során az önkormányzat koordinatív szerepe kerül előtérbe, azok függetlenségének tiszteletben tartásával. Törekedni kell a célok megvalósítása az igényekhez igazodjon, és ezáltal csökkenjen azok száma, akik nem, vagy csak részben jutnak hozzá azokhoz az ellátási formákhoz, amelyekre szükségük lenne.

Az együttműködik a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kiskunhalasi Csoportjával mint civil szervezett. Segítve egymás munkáját a hátrányos helyzetű családok ügyeiben.

2. A helyi szociálpolitika célcsoportjai, a szociális kirekesztettség enyhítése

A szociálpolitika célcsoportjainak meghatározásakor fontos, hogy a szociálpolitika ne legyen egyenlő a szegénypolitika fogalmával, így ne csak anyagi szempontból leghátrányosabb csoportok, társadalmi rétegek támogatottsága valósuljon meg. Természetesen a szegénység elleni küzdelem alapvető feladat, hiszen a szegénység egyéb problémákat is maga után von, mint például családi krízisek, egészségi problémák, mentális zavarok, az oktatáshoz való hozzájutás megnehezedése.

2.1.Az önkormányzat szociálpolitikai célcsoportjai:

- A mélyszegénységben, periférián élők. (jövedelem nélkül élők, hajléktalanok)
- Az aktív korú tartósan álláskeresők, akik külső támogatás, segítség nélkül nem, vagy csak nagyon nehezen lesznek újra munkaerőpiac tagjai.
- Gyermeküket egyedül nevelők, akik egyjövedelemből, vagy szociálpolitikai ellátásokból tartják fenn családjukat, illetve gyermekeiket.
- Nagycsaládosok, ahol az egy főre jutó jövedelem alacsony, a szülők kereső tevékenysége esetén is.
- Időskorúak, főként az egyállók, akik alacsony nyugdíjjal rendelkeznek, egészségügyi problémákkal küzdenek.
- Gyermekek.

2.2. A szociális források és feladatok mértékének, egymáshoz való arányának alakulása

A társadalmi igények növekedésének gyors üteme a szociális ellátások területein is újabb igényeket vet fel, és újabb kapcsolódási pontokat teremt más ágazatokkal, illetve ágazaton belül egyaránt. A 2020. évben új jelenséggel találta szembe magát az emberiség. A COVID -19 betegség új kihívások elé állította a településeket, az egészségügyet és a szociális ellátó rendszert.
Mindemelett a különböző ellátotti csoportok számának növekedése a mennyiségi igények megnövekedést is eredményezte.
Nagy mértékben megnövekedtek a Halasi Többcélú Kistérségi Társulás Szociális Szolgáltató Központ (továbbiakban: HTKT SZSZK) házigondozói és tanyagondnoki feladatok ellátása. Házi karanténban lévő lakosok részére étel szállítása, gyógyszer kiváltása és bevásárlásban való közreműködés. Szociálpolitikai csoport új feladatokat is ellátott a COVID időszakában. Háziorvosok adminisztrációs terheinek segítése, valamint az adott körzetben lakók oltásra hívása, valamint hétvégi telefonos ügyeleti készlenlét. Gyermekek részére a tanítási szünet idejére egyszeri meleg étel szervezésének ügyintézése. Az Önkormányzat Mezőőri Szolgálata is részt vett a segítésben, az iskolákból tananyag kijuttatása a diákok részére. Az állam erre a váratlan kialakult helyzetre tekintettel a feladatok elvégzéséhez plusz forrást nem biztosított. Az önkormányzat saját forrásból finanszírozta a felmerült költségeket.

A magyar társadalom jellemzője az elöregedés (az időskori életszakasz kitolódása, az igen idősek számarányának növekedése), így az idősgondozás lehetséges ellátottjainak száma a kistérség településein is várhatóan egyre növekszik, így várhatóan az ellátási formák is.

A hajléktalan, fogyatékos személyek ellátásának fejlesztése hiányában a szegénység, munkanélküliség aránya növekedhet. A hajléktalanok ellátása esetében a tapasztalatok azt mutatják, hogy a jelenlegi megoldás eredményesen kezeli a problémát. Új szolgáltatásként bevezetésre került a hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye.

A kisgyermekes családok egyre többen veszik igénybe a gyermekek napközbeni ellátására

létrehozott és működtett intézményeket. Új óvodai férőhelyek létrehozása valósult meg 2021-ben a Kiskunhalasi Kertvárosi Óvoda bővítés létrehozásával, pályázati segítséggel.

2.3. A nem-állami fenntartók önkormányzat szociálpolitikájában

A piacon egyre több szereplő jelenik meg a szociális szolgáltatások ellátása terén, ezáltal az önkormányzatok felé a kínálat bővül arra vonatkozóan, hogy milyen úton valósítják meg ellátási kötelezettségüket. Mindez egyrészt versenyhelyzetet teremt elősegítve a szolgáltatások színvonalának emelkedését, másrészt választási lehetőséget ad az igénybevevők számára.
Az önkormányzat szívesen fogadja az olyan nem állami szereplők, civil, egyházi kezdeményezéseket, amelyek az önkormányzat ellátórendszerét kiegészítik, színesítik, teljesebbé teszik. Mivel az egyházaknak komoly szerepük van a társadalmi összefogásban, a hatékony kommunikációban és az oktatásban, ezért fontos a városban működő egyházakkal való szoros, partneri kapcsolat kialakítása és fenntartása. Az Önkormányzat célja olyan együttműködések kialakítása, melyek a még le nem fedett ellátási területeket célozzák meg.

2.4. A megoldandó szociálpolitikai szakmai feladatok

A társadalmi környezet annak változása, amely meghatározza egy adott településen működő szociális ellátórendszer létjogosultságát, valamint annak fejlesztési irányait. A hatékony fejlesztés szempontjából szükséges a megoldásra váró feladatok, célok ismételt áttekintése, rendezése.
A fejlesztések szempontjából kiindulópontot jelentenek a helyi szociálpolitikának a Koncepcióban is rögzített pozitív törekvései és értékközpontú alapelvei. Legfontosabb a szociális biztonság megteremtésére való törekvés, a prevenció elsődlegessége a negatív következményekkel járó helyzetek kialakulásának megelőzésére, a differenciált és egyénre szabott szociális szolgáltatás elve, lehetőleg a rászoruló személy saját környezetében (otthonában) történő gondozása, a szubszidiaritás, továbbá a szolgáltatások és ellátások szektorsemlegessége és a partnerségi elv érvényesítése az állami, nem állami, egyházi és civil szervezetek esetében.

2.5. A szociálpolitikai intézményeinek és eljárásainak fejlesztése

A racionális gazdálkodás alapja, hogy átlátható legyen az ellátások tartalma, minősége, mennyisége, hogy ezekhez alkalmazkodhasson a hosszú távú célkitűzés, azon belül az éves költségvetés.
A kormányzat felismerte, hogy az önkormányzatok finanszírozásának egyértelművé kell válnia, a finanszírozás elvének a szociális ellátások terén is a feladatalapú támogatás felé kell elmozdulnia. Elmozdulás egyes ellátási formák esetében látható, de a tejes szférában még nem valósult meg. Azokon a területeken, ahol a finanszírozás a feladatellátást célozza meg, ez megvalósult. 2012-től a szociális és gyermekvédelmi intézmények egy országos internetes portálon, a Tevékenység Adminisztrációs Rendszer és a Központi Elektronikus Nyilvántartás – Szolgáltatás Igénybevétel rendszer használatával nyilvántartják az ellátottakat, az igénybe vett szolgáltatásokat, és napi rögzítéssel a napi igénybevételt. A rendszer TAJ alapú nyilvántartás, mely lehetővé teszi a pontos és egységes nyilvántartást, mely a tényleges és teljes körű feladatfinanszírozás megvalósításának alapját képezi. A pénzbeli és természetbeni ellátások egy részét szintén központi felületen kell rögzíteni (PTR). Ezek a folyamatok azt vetítik előre, hogy egyre inkább megvalósulni látszik az, hogy azon ellátások esetében, ahol nincs mérlegelési jogkör, valóban egyenlő feltételrendszerű legyen a hozzájutás.

2.6. A szegénység, marginalizálódás és kirekesztettség enyhítése

A szegénység, marginalizálódás megelőzése érdekében szükséges közös projektek megfogalmazása. A szegénység újratermelődésének megakadályozásához hosszabb távon gondolkodva a kulturális tőke biztosítása, valamint egészségügyi prevenció is szükséges. Ennek megvalósításában elsődleges, kiemelkedő szerepe az oktatási és egészségügyi intézményeknek van, valamint a család-és gyermekjóléti szolgálat preventív tevékenységének és mentális gondozásának.
A szegénység csökkentése munkahelyteremtéssel, munkahelymegtartással is segíthető. E probléma kiemelten sújtja a megváltozott munkaképességűeket, nyugdíjkorhatárhoz közel állókat, valamint a munkába visszakerülőket (gyermeknevelési támogatások igénybevétele után, ápolási díj megszűnését követően). Az ő segítésük érdekében eszköz lehet – alkalmazásuk esetén - a munkaadóknak járó kedvezmények körének növelése, de ez túlmutat az önkormányzatok kompetenciáján. A szegénység csökkentésének – a támogatottak számára – legkézzelfoghatóbb, krízishelyzetben azonnali segítséget nyújtó eszköze a segélyezés. A pénzbeli és természetbeni támogatások rendszere nagymértékben átalakult, egyre inkább egy-egy adott problémára fókuszál, megfigyelhető továbbá a jogosultsági feltételek szigorítása. Fontos feladat a segélyek helyett – a lehetőségekhez képest – a munkahelyteremtés elősegítése, a visszaélések számának minimalizálása. 2013. évtől azonban a járási és fővárosi hivatalok felállásával a Polgármesteri Hivatalokban a jegyző hatáskörében intézhető szociális és gyermekvédelmi ügyek köre is csökkent. A Szt. 2015. évi módosítása érintette a gondozási tevékenységek körét, és a ponthatár módosításával a jogosultsági feltételeket. 2016-tól a házi segítségnyújtás keretében két altípust különböztet meg a törvény: a szociális segítést és a személyi gondozást.

a.) A támogatások nyújtásának fejlesztése

2013-tól egyes ellátási formák a Kormányhivatalok hatáskörébe kerültek: időskorúak járadéka, ápolási díj, közgyógyellátás, egészségbiztosításra való jogosultság, gyámhatósági, gyámhivatali feladatok. A Szt. 1993. évi elfogadása óta a helyi önkormányzatok szabályozási szerepe átalakult, bizonyos esetekben nagyobb szabadsággal ruházta fel a törvény a települési szociálpolitika alakításai során. A települési önkormányzatok az elmúlt időszakban a többszintű jogi szabályozási folyamatban rájuk háruló folyamatos szabályozási kötelezettséget változó intenzitással és tartalmi differenciáltsággal teljesítették. Követniük kellett a Szt. változásait, valamint a helyi szociálpolitikával szemben megfogalmazódó gazdasági, társadalmi kihívásokra is válaszolniuk kellett. Kiskunhalas Város Önkormányzata Képviselő-testülete által alkotott szociális tárgyú rendeletek esetében:

- Kiskunhalas Város Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2021.(X.29.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról.
- Kiskunhalas Város Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2021.(X.29.) önkormányzati rendelete a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásáról.

b.) A munkahelyteremtés lehetőségei

Az álláskeresők ellátásának rendszerében 2009 óta átmeneti időre a munkaerőpiac világába való visszakerülés elősegítése érdekében lehetőség van közfoglalkoztatásra. A munkaadók úgy

foglalkoztathatnak álláskeresőket, hogy foglalkoztatásuk jelentős részben állami költségvetésből finanszírozott. Önkormányzatunk megragadja ezt a lehetőséget, jövedelemhez juttatva a családokat, és a munkavállalás nagyobb esélyét biztosítva az álláskeresők számára.
Az Önkormányzat eszköze lehet a munkanélküliség kezelésében a foglalkoztatást segítő programok, kezdeményezések támogatása, az intézményrendszeren keresztül a munkanélküliek megtalálása, támogatása.

c.) Fiatalok, gyerekek-képzés, oktatás

Fontos feladat már egészen kisgyermekkortól a hozott értékrend megváltoztatása annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetű, szegény családok gyermekei számára a tanulás igénnyé, értékké, szükségletté váljon.
A fentiekből következik, hogy ki kell építeni annak eszközrendszerét, milyen módon valósítható meg legalább az iskolaköteles korig tartó tanulás, iskolába járás „kikényszerítése". Ennek egyik bevezetett eszköze a korábbi hiányzásból eredő szabálysértés mellett a családi pótlék szüneteltetés.
A halmozottan hátrányos helyzethez kötött támogatások pont az érinett réteget célozzák meg, ahol a családnak nemcsak anyagi helyzete teremt rászorultságot, hanem a szülő alacsony (8 osztály) iskolai végzettsége is.
Az oktatási intézmények, valamint a szociális és gyermekvédelmi intézmények szakmai kapcsolata, együttműködése a problémák feltárásának, orvoslásának alapja. E problémák időben történő feltárását és megoldását elősegíti, hogy 2018. szeptember 01. napjától kötelező az óvodai- és iskolai szociális segítő tevékenység biztosítása a köznevelési intézményekben.

d.) Város rehabilitáció, lakásügy és szegénység

Egy adott család lakáskörülményei nagymértékben befolyásolják élethelyzetét, és ez által szociális körülményét is. A szociális lakások léte a szegénységgel összefüggő alapvető kérdés. Az Önkormányzat 346 lakást kezel bérlakásként. (2021. évi adat) Szociálisan rászorulók számára az Önkormányzat 262 lakást továbbra is szociális jellegű bérlakásként üzemeltet (2021. évi adat). Kiskunhalas, Erzsébet Királyné tér 8. szám alatti társasház pályázati forrásból felújításra került, ahol 54 lakás adható ki szociális alapon. Cél a lakások állapotának folyamatos helyreállítása, vagy erre alkalmatlan lakások kivonása az állományból. Az életminőséget a lakáshelyzet mellett a lakókörnyezet is nagymértékben befolyásolja. Az Önkormányzat fontosnak tartja a közterületek, parkok fejlesztését, korszerűsítését.

2.7. Az előrelépések érdekében szükséges teendők

Az intézményi ellátás területén az intézményrendszer kibővítésére, a meglévők tevékenységének minél nagyobb összehangolására törekszik, a kapacitások leggazdaságosabb és legtöbb segítséget nyújtó kihasználása érdekében. Fontos feladatként említhető a szociálpolitikán belüli területek, illetve a szociálpolitikához közeli ágazatok együttműködésének erősítése, fejlesztése, mely a jelenleg is aktív kapcsolat fenntartásával, további bővítésével érhető el.
A pénzbeli ellátások formáinak, elveinek, a segélyezési típusoknak folyamatosan a rászorulók igényeihez mérten kell alakulnia. Ezért fontos a visszacsatolás, a visszajelzések értékelése, és a pénzügyi lehetőségekhez mérten ezek beépítése a rendelti szabályozásba, és a segélyezés gyakorlatába. Az ellátások eljuttatásának a rászorulókhoz egyik eszköze az információk eljuttatása, amit minden lehetséges módon meg kell tenni.

3. A városról

3.1. Kiskunhalas város helyzetképe: a települést bemutató általános adatok

Kiskunhalas[1] város a Duna-Tisza közének déli határvárosa. A két folyótól szinte egyenlő távolságra, a homokvidék legmagasabb részén, a fővárostól délre, 134 km-re, Kecskeméttől és Szegedtől egyaránt mintegy 60 km-re fekszik. A Dél- Alföldi Régióhoz, ezen belül Bács-Kiskun Vármegyéhez tartozik, a megye negyedik legnépesebb települése. A város kilenc település – Balotaszállás, Harkakötöny, Kelebia, Kiskunhalas, Kisszállás, Kunfehértó, Tompa, Pirtó és Zsana - központi városa. A térség községei – Kelebia és Tompa kivételével – 1947 és 1952 között Kiskunhalas tanyavilágából váltak ki, szerves kapcsolatukat azóta is megőrizték a központtal. A város közigazgatási területe 227,58 km^2, népsűrűsége 124 fő/km^2, a lakások száma 12 261. A város közigazgatási, oktatási, egészségügyi, szociális és kulturális intézményei széles, a kistérség határain túlnyúló vonzáskörzettel rendelkeznek. Mindemellett a város évszázadok óta a térség piaci központja, mely szerepet az országhatár közelségének és a városon áthaladó nemzetközi forgalomnak köszönhetően a mai napig megőrzött.
Sugaras út- és vasúthálózata a város sokirányú térségi kapcsolatrendszerének leképeződése. A térség fő közlekedési tengelye az észak-déli irányú, 53. számú, Budapest-Kelebia, nemzetközi jelentőségű főközlekedési út. Kiskunhalas és térsége közúton Kecskeméttől az 54-es úton, illetve Soltvadkerttől az 53-as úton, Szeged felől az 5408. számú úton, Baja felől pedig az 55-ös főúton közelíthető meg. Bár az M5 autópálya országhatárig tartó szakaszának átadását követően az 53. sz. főút tranzitforgalma némileg csökkent, az út továbbra is túlzsúfolt. Az alacsonyabb rendű utak minősége egyes szakaszokon kifejezetten rossz.

3.2. Népesség demográfiai jellemzői

A KSH definíciója szerint: „az adott területen lakóhellyel rendelkező, és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma." Azaz adott területen ténylegesen élő, jelenlévő népesség (a be nem jelentett lakó vagy tartózkodási hely változásokból eredő torzításokkal.)

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	**Fő** (TS 001)	**Változás**
2016	27 317	bázis év
2017	27 136	99,34%
2018	27 017	99,56%
2019	26 797	99,19%
2020	26 584	99,21%
2021	26 129	98,29%

Forrás: TeIR, KSH-STAR

Az 1. számú táblázat adataiból jól látható, hogy 2016-2021 közötti időszakban a város lakónépességének számának alakulásában kismértékű csökkenés látható.

[1] Forrás: http://foldhivatalok.geod.hu/telepules.php?page=32434.

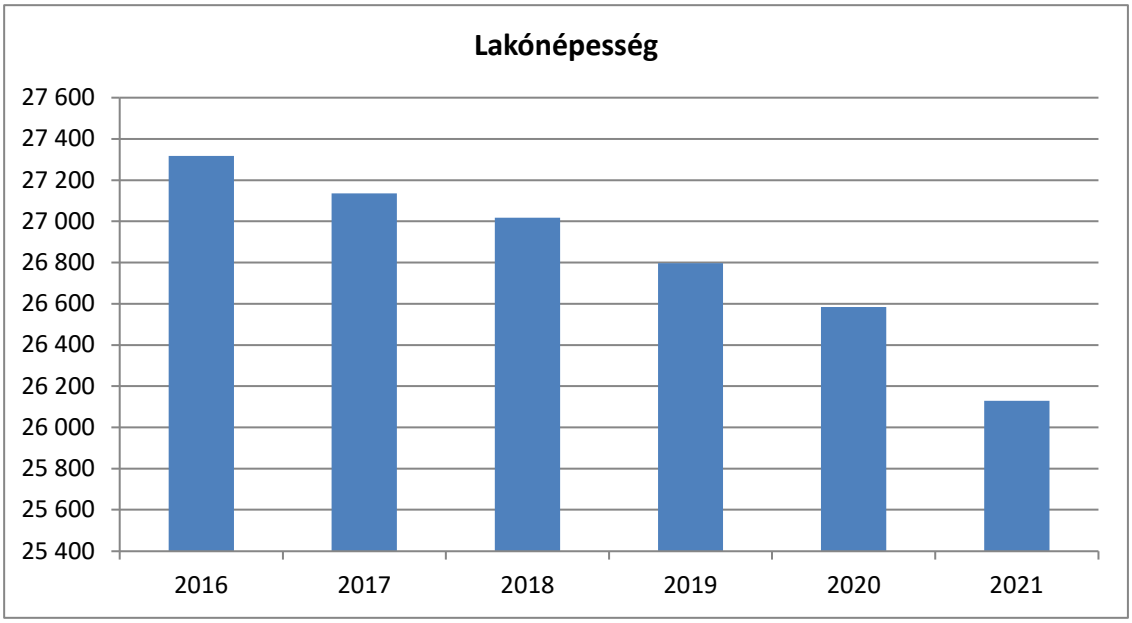

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	**Fő**			**Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)**	
	Férfiak	**Nők**	**Összesen** (TS 003)	**Férfiak** (TS 005)	**Nők** (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	13 470	14 636	28106	47,93 %	52,07 %
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			726	2,58%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	1 999	1 847	3846	7,11%	6,57%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	423	404	827	1,51%	1,44%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	8 105	7 896	16001	28,84 %	28,09 %
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	899	1 132	2031	3,20%	4,03%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	2 044	3 357	5401	7,27%	11,94 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2. számú táblázat az állandó lakónépesség összetételét mutatja meg nemek és korcsoportok szerint. Az állandó népesség több mint a felét 52,07 %-át alkotják a nők. A nemek közötti arányok eltolódását a 65 év feletti korosztályban figyelhetjük meg, amely megfelel az országos demográfiai tendenciáknak, valamint az elöregedő társadalom egyik jellemzője. A lakosság legnagyobb hányadát a 18-59 éves korcsoport adja.

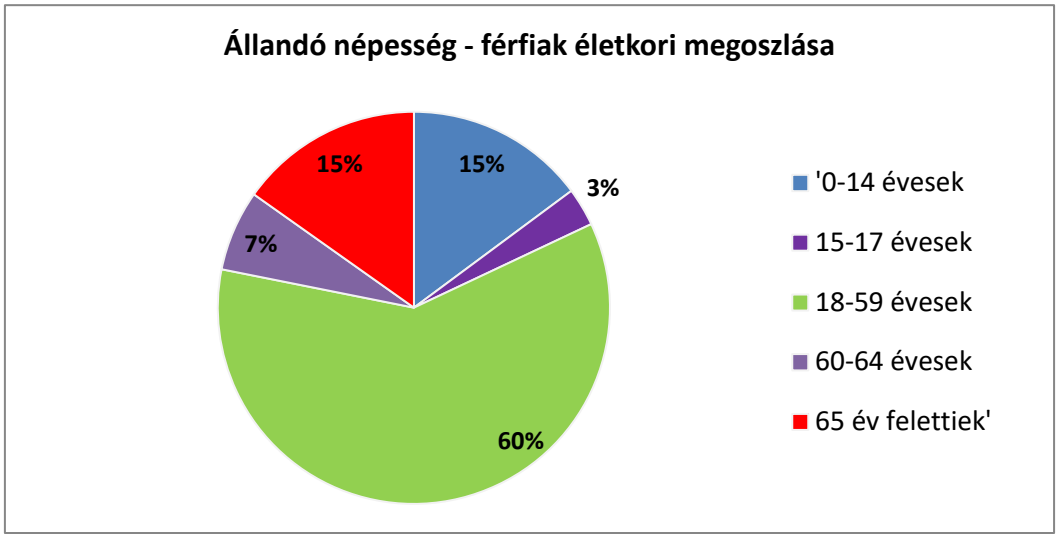

A 18-59 év közötti aktív férfiak aránya a legmagasabb a lakosság 60 %-a, majd 15 % a 65 év felettiek és 0-14 évesek csoportjába tartozók aránya. A fiatalabb korú férfiak aránya nagyon alacsony, így az aktív korú férfiak elöregedésével kell számolnunk. A lakosság 15 %-a 0-14 éves korú, 3 % a 15-17 éves.

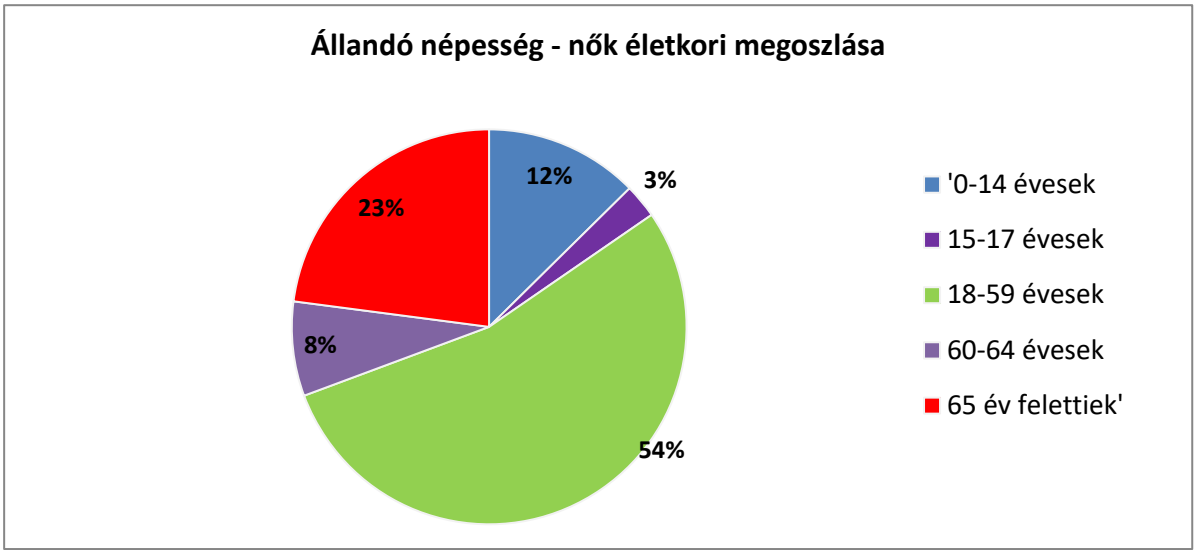

A nők esetében is hasonló megállapításokat tehetünk, mint az előzőekben. A populáció 12 %-át a 0-14 évesek, míg az 54 %-át a 18-59 év közöttiek alkotják. A nőknél a születéskor várható magasabb élettartam és a születések alacsony száma miatt az elöregedés mértéke magasabb.

A fiatalok külföldre vándorlásának következtében az időseket az elmagányosodás, a társas kapcsolatok hiánya is fenyegeti. Ennek kompenzálásához egyre inkább felértékelődik a szociális ellátó rendszer szerepe, valamint az idősek minőségi életvitelét támogató civil és egyéb fenntartású szervezetek jelentéle és működésük támogatása.

Az időskorosztály esetében kiemelendő az aktív időskor minél további fenntartása, mivel az alacsony termelékenység és a javuló életesélyek következtében kiskunhalasi népesség korösszetételét – az általános tendenciáknak megfelelően – továbbra is az öregedési folyamat jellemzi. (3. számú táblázat)
Mindemellett kiemelt szerep jut az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés

biztosításának.
Az alábbi adatokból egyértelműen kirajzolódik, Kiskunhalas népessége folyamatosan öregszik.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	**65 év feletti állandó lakosok száma (fő)** (TS 026 és TS 028 összesen)	**0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)** (TS 010 és TS 012 összesen)	**Öregedési index %** (TS 030)
2016	5 096	3 915	130,17%
2017	5 115	3 903	131,05%
2018	5 275	3 897	135,36%
2019	5 401	3 846	140,43%
2020	5 554	3 785	146,74%
2021	5 619	3 690	152,28%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

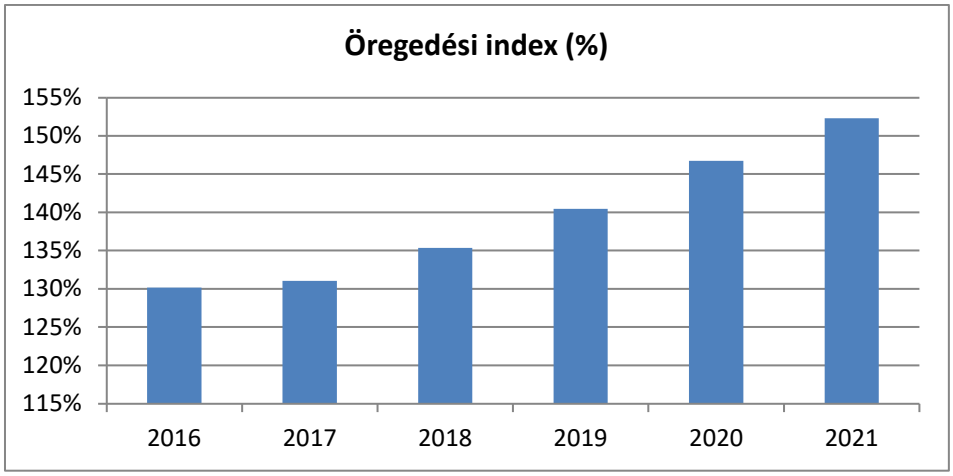

Az élve születések száma (4. számú táblázat) a vizsgált időszakban hullámzó volt, 2016-ban és 2018-ban volt a legalacsonyabb, és 2021-ben majdnem két és félszer több gyermek született mint 2016-ban.

4. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	**Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)** (TS 032)
2016	-4,56
2017	-4,70
2018	-3,10
2019	-6,54
2020	-4,95
2021	-11,12

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az Önkormányzat kötelező feladata volt 2012. decemberéig az óvodai nevelés, az általános iskolai oktatás-nevelés biztosítása, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekekről, tanulókról való gondoskodás.

2013. január 1-jétől a Klebelsberg Központ, majd a Kiskőrösi Tankerületi Központ tartja fenn a korábban az Önkormányzat által működtetett oktatási intézményeket. Kiskunhalason 6 általános iskola működik, ebből, kettő egyház fenntartásában.

Középiskolai képzés a kistérségen belül csak Kiskunhalason folyik. A városban egy állami (Bibó István Gimnázium) és egy egyházi fenntartású gimnázium (Szilády Áron Gimnázium), egy egyházi fenntartású szakközépiskola (II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági, Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola), valamint Kiskunhalasi Szakképzési Centrum fenntartásában működő szakiskola, szakközépiskola (Garbai Sándor Szakképző Iskola) és (Dékáni Árpád Szakgimnázium és Szakközépiskola) működik. Kiskunhalas városban szakiskolai, illetve speciális szakiskolai oktatás is folyik.

Városunkban összesen 10 óvoda működik. Kiskunhalas Város Önkormányzata két óvodai egységben nyolc feladatellátási helyen biztosítja az óvodai ellátást. Egy óvodát a katolikus egyház és egy óvodát a református egyház tart fenn.

A város óvodahálózata a gyermekek számára valamennyi intézményegységében napközis szolgáltatást is nyújt. Valamennyi óvodába járnak roma származású gyermekek. A gyakorlatban az óvodák sajátos arculatot alakítottak ki, de kiemelt feladatként kezelik a gyermekek anyanyelvi, értelmi fejlesztésének megvalósítását, az egészséges életmódra nevelést és az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelést.

3.3.A lakosság életminőségét befolyásoló feltételek változásai

A munkanélküliségi ráta, illetve a foglalkoztatottak aránya más eredményt mutat – többek között a regisztrált álláskeresők, és a valódi munkanélküliek száma közti különbség miatt – így munkaerőpiac változásáról ezen adatok pontos képet nem adnak.

Foglalkoztatás helyzete, jövedelmi viszonyok:

A Kiskunhalasi állandó lakóhellyel rendelkező álláskeresők száma az említett időszakban lényegében enyhe csökkenést mutatott. Kivétel a 2020-es év, ahol a Sars-Cov2 világjárvány következtében jelentősen nőtt az álláskeresők létszáma, majd újból csökkenésnek indult. A 2021-es év végére a megelőző időszak szintjén stabilizálódott.
Az álláskeresési járadékban részesülők létszáma gyakorlatilag nem mutat változást. A többségük az ellátás időtartama, illetve az ellátás lejártát követően el tud helyezkedni.
A nyugdíj előtti álláskeresési segélyben részesülők (az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt évük hiányzik) száma ezen időszakban jelentősen nőtt. Ők, mint súlyosan hátrányos helyzetű álláskeresők a kiemelt támogatási programok ellenére is nehezen tudnak, illetve akarnak elhelyezkedni a munkaerőpiacon.
A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma is egy viszonylag alacsony szinten stabilizálódott.
Sajnos az ellátás nélküli regisztrált álláskeresők arány meghaladja az 50%-ot az álláskeresők körében.

5. számú táblázat
A regisztrált álláskeresők száma és megoszlása ellátási formák szerint (2018-2021)

év	2018	2019	2020	2021
álláskeresési járadékban részesülők száma (fő)	98	101	103	97
nyugdíj előtti álláskeresési segélyben részesülők száma (fő)	18	65	84	98
foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma (fő)	196	147	153	132
ellátás nélküliek száma (fő)	351	376	558	347
aktív korú regisztrált álláskeresők száma összesen (fő)	**705**	**689**	**898**	**674**

Forrás: BKVMK Kiskunhalasi Foglalkoztatási osztály (2022)

3.3.1. A szociális szolgáltatás, ellátás alakulásának mutatói

- Az új alkotmány, Magyarország Alaptörvénye elfogadására 2011- április 25-én került sor.
- Magyarország Alaptörvénye a magyar jogforrás hierarchiában a legfelsőbb szintű jogforrás, amely 2012. január 1-jén lépett hatályba, felváltva a Magyar Köztársaság Alkotmányát.
- Az Országgyűlés az Alaptörvényben szabályozza Magyarország jogrendjét, az állampolgárok lapvető jogait és kötelezettségeit, meghatározza az államszervezetre vonatkozó alapvető szabályokat.
- Magyarország Alaptörvénye tartalmi szempontból rugalmas alkotmánynak tekinthető, hiszen nem kívánja a tárgykörök tartalmi kereteit meghatározni, röviden kívánják az államszervezeti kereteket rögzíteni, és az alapjogok lényeges tartalmának meghatározását is külön törvényekre bízzák. Így az Alaptörvényhez számos sarkalatos törvény csatlakozik, amelyek részletesen szabályozzák az egyes területeket. Mint pl. a helyi önkormányzatokról szóló törvény.
- Az Alkotmány rögzíti az ország polgárainak egyéni és közösségi jogait. Az új Alkotmány rögzíti az alapvető jogok mellett a kötelességeket is. Kifejezi, hogy a legfőbb közös a család, a rend, az otthon, a munka és az egészség. Az Alkotmány kiemeli a családok és az emberi élet védelmének jelentőségét.
-
- A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV törvény (a továbbiakban: Ötv.) az önkormányzatok számára olyan kötelezően ellátandó általános feladat- és hatáskört állapít meg, amely a helyi társadalom életéhez, alapvető biztonságához szükséges főbb területeket emeli ki és ennek megfelelően állapítja meg az ellátási kötelezettséget. Az Ötv. alapján a települési önkormányzatok számára kötelezően ellátandó ilyen feladat többek között a szociális ellátásról, valamint a gyermek- és ifjúsági feladatokról való gondoskodás.
-
- Az önkormányzatok által megvalósítandó részletes szociális feladat- és hatásköröket a Szt. állapítja meg. E törvény célja, hogy „a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális szolgáltatások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit”.
- A Szt. alapján az önkormányzatok kötelező jelleggel biztosítják a pénzbeli és természetbeni ellátások, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások egyes – a törvény által kötelezően előírt, illetve a helyi önkormányzat rendeletében meghatározott - formáit.

Pénzbeli és természetbeni ellátások

A Szt.-ben és a Gyvt.-ben meghatározott anyagi támogatások rendszere 2015. március 1-jétől jelentősen átalakult.

Korábban a támogatások nagy részénél a jogosultsági feltételek konkrétan kidolgozásra kerültek, más ellátások esetében csekély mértékű eltérés volt engedélyezve. A Szt. és a Gyvt. 2015. évi módosításával az Országgyűlés elsődleges célja az volt, hogy megújítsa a rászorulók támogatási rendszerét. E módosításnak megfelelően az új szociális támogatási rendszer igazságosabb lett, emellett elejét vette a korábban gyakran tapasztalt, segélyekkel való visszaéléseknek.

Az állam által biztosított támogatási formákon túl az emberek szociális támogatással való ellátása az önkormányzatok feladata. Ez széles körű szabályozási lehetőséget biztosított az önkormányzatok számára, megadva azt a lehetőséget, hogy a rászorultsági szintek a helyi viszonyok alapján kerüljenek meghatározásra. A helyi közösségek rendelkeznek ugyanis leginkább azzal a tudással, amely alapján eldönthetik, hogy ki jogosult támogatásra és ki nem.

A Szt.-ben az állami szabályozási hatáskörben nyújtott és az önkormányzatok segélyezéssel kapcsolatos feladatai elválasztásra kerültek, így a Szt. 2015. március 1-től csak a kötelező ellátásokra vonatkozó szabályokat tartalmazza. E körbe tartozik az időskorúak járadéka, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, az egészségkárosodási és gyermekfelügyelti támogatás, az alanyi jogon nyújtott ápolási díj, illetve az alanyi és normatív közgyógyellátás. E támogatások közül az időskorúak járadéka, az alanyi jogon nyújtott ápolási díj, valamint alanyi és normatív közgyógyellátás már 2013- január 1-je előtt a járási hivatalok hatáskörébe tartozott. Ezekhez csatlakozott 2015. március 1-től a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, valamint az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (ez a támogatás váltotta fel a korábbi rendszeres szociális segélyt), így ezeket a támogatásokat az önkormányzat a helyi rendeletében nem szabályozta.

A Szt. értelmében az önkormányzat a helyi viszonyokhoz mérten, a krízishelyzetben lévő személyek számára, illetve a helyi szociális problémák kezelésére települési támogatást nyújt. A települési támogatás egyes típusait és jogosultsági feltételeit az önkormányzat rendeletében állapítja meg. A Szt. változásait követve került megalkotásra Kiskunhalas Város Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2021.(X.29.) önkormányzati rendelete, amely a pénzbeli és természetbeni támogatások jogosultsági feltételeit tartalmazza.

Szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások a Szt. szerint Kormányhivatal hatásköre tartoznak:

- időskorúak járadéka
- aktív korúak ellátása: foglalkoztatás helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás
- közgyógyellátásra való jogosultság
- gyermekek otthongondozási díja
- ápolási díj
- tartós ápolást végzők időskori támogatása (MÁK Nyugdíjfolyósító Igazgatóság folyósítja)
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Kiskunhalas Város Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2021.(X.29.) önkormányzati rendelete a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokról rendelkezik.

Ellátások formái:

- **települési támogatás:**
  - lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez
  - a gyógyszerkiadások viseléséhez

- **rendkívüli települési támogatás:**
  - családot ért elemi kár esetén
  - kérelmező eseti gyógyszerköltségeihez

- fűtési szezonban két alkalommal a fűtési költségek csökkentése céljából, amennyiben a kérelmező a kérelem benyújtásának évében a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások közül a tüzelőanyag költségeihez nyújtott települési támogatásban nem részesült
- nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartása vagy a gyermek családba való visszakerülése érdekében
- szociális válsághelyzetben lévő várandós anya részére gyermekekének megtartása céljából
- elhunyt személy eltemettetésének költségeihez.

- **természetbeni támogatás:**
- életkezdési és iskolakezdési támogatás
- tüzelőutalvány
- élelmiszerutalvány

6. számú táblázat
Szociális ellátások jellemzői a településen

Szociális feladatok	2017. év (fő)	2018. év (fő)	2019. év (fő)	2020. év (fő)	2021. év (fő)
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	1109	964	773	656	752
Köztemetés	39	51	31	30	44
Bursa Hungarica	3	4	3	18	16
Helyi CSOK	9	11	12	10	3
Települési támogatás lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez	291	227	211	151	112
Települési támogatás rendszeres gyógyszerkiadás viseléséhez	35	27	31	28	17
Rendkívüli települési támogatás	76	44	49	30	11
Életkezdési támogatás	-	-	54	260	220
Iskolakezdési támogatás	-	-	228	227	274
Élelmiszer csomag, fautalvány	504	268	345	276	150

3.3.2. A szociális alapszolgáltatások

➢

Az állandó lakosok számától függetlenül minden önkormányzat a saját illetékességi területén a szociális szolgáltatások közül köteles megszervezni a szociális információs szolgáltatást, az étkeztetést, valamint a családsegítést, illetve az ahhoz való hozzájutás biztosítását. Emellett a Szt. az egyes települések lakosságszámának függvényében az önkormányzatok számára különböző szintű szociális szolgáltatási formák létrehozását és működtetését írja elő, ehhez pedig biztosítja a feladatellátáshoz szükséges normatív pénzeszközöket.

Az önkormányzat annak ellenére, hogy nem kötelező feladta, nem szűntette meg a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítását.

Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokat Kiskunhalas Város Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2021.(X.29.) önkormányzati

rendelete szabályozza.

A HTKT SZSZK a szociálisan rászorultak részére az alábbi szociális alapszolgáltatásokat nyújtja:

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- családsegítés
- támogató szolgáltatás
- nappali ellátások közül: idősek nappali ellátása, hajléktalan személyek nappali ellátása (nappali melegedő, éjjeli menedékhely)
- tanyagondnoki szolgáltatás

Szakosított ellátások:

- átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények:
- időskorúak gondozóháza
- hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye (éjjeli menedékhely)
- ápolást, gondozást nyújtó intézmények: idősek otthona.

3.3.3. Gyermekvédelmi ellátás helyzete

A gyermekvédelmi gondoskodás intézményrendszer Önkormányzati fenntartásban KIGSZ keretén belül kerül ellátásra. A Család- és Gyermekjóléti Központ a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat külön intézményben működik. Az intézmények célja, jogszabályi feladata a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés biztosítása.
A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekét védő speciális személyes szolgáltatás, amelynek célja a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése, és a kialakult veszélyeztetettség megszűntetésére, valamint a gyermek családjából történő kiemelésnek megelőzése, a már kiemelt gyermek családjába történő visszagondozása a szociális munka eszközeivel. A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízis helyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A Család-és Gyermekvédelmi Központnál hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak számának alakulása kistérségi települések szerint 2022.01.01.-2022.12.31.

TELEPÜ-LÉS NEVE	Véd. V.	Ideigl. elh.	ID. 3. sz. elh.	Nev. V	Csal. fogadás	Utó-gond	Egyedi esetek	Összes
KISKUN-HALAS	73	25	13	159	56	8	10	344
BALOTA-SZÁLLÁS	6	--	1	2	2	--	1	12
KISSZÁL-LÁS	12	--		2	5	--	3	22
KUNFE-HÉRTÓ	--	--	--	4	1	--	4	9
TOMPA	14	--	--	29	2	--	--	45

ZSANA	---	--	--	1	1	--	--	2
HARKAK Ö-TÖNY	--	--	--	3	1	--	1	5
KELEBIA	6	--	--	19	5	1	1	32
PIRTÓ	7	--	--	1	1		1	10
ÖSSZESEN	118	25	14	220	74	9	21	481

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek és azokkal ellátott személyek számának alakulása

TEVÉKENYSÉG	SPECIÁLIS TEVÉKENYSÉGEK SZÁMA	SPECIÁLIS TEVÉKENYSÉGEK KERETEIN BELÜL ELLÁTOTT SZEMÉLYEK SZÁMA
KAPCSOLATTARTÁSI ÜGY.	109	51
UTCAI SZOCIÁLIS MUNKA		
KÓRHÁZI SZOCIÁLIS MUNKA		
Óvodai - Iskolai SZOCIÁLIS Segités	782	1325
KÉSZENLÉTI SZOLGÁLAT	54	54
JOGI TANÁCSADÁS	32	32
PSZICHOLÓGIAI TANÁCSADÁS	51	51
MEDIÁCIÓ		
ESETKONFERENCIA	22	43
KONFLIKTUS KEZELÉS		
SZOC. DIAGNÓZIS	2	6
ÖSSZESEN	849	1384

A Család-és Gyermekjóléti Központnál ellátott bántalmazott és elhanyagolt kiskorúak adatai 2022.01.01.-2022.12.31.

MEGNEVEZÉS		A BÁNTALMAZOTT			AZ ELHANYAGOLT	
		KISKORÚAK SZÁMA				
		FIZIKAI	LELKI	SZEXUÁLIS	FIZIKAI	LELKI
CSALÁDON BELÜL	SZÜLŐ ÁLTAL	10	25	6	141	75
	TESTVÉR ÁLTAL			1	3	0
	EGYÉB ROKON	0	0	1	2	0
	ÖSSZESEN	10	25	8	146	75

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál megtett gyermekekkel kapcsolatosan megküldött leggyakoribb jelzések 2022.01.01.-2022.12.31. közötti időszakban:

Köznevelési intézmények	153 jelzés
Egészségügyi szolgáltató	35 jelzés
ebből védőnői jelzés	27 jelzés
Rendőrség	19 jelzés
Személyes gondosk. nyújtó szoc. szolg.	23 jelzés

A leggyakoribb szakmai tevékenységek a Családsegítés és a Gyermekjóléti Szolgáltatások területén:

Családlátogatás	1576 alkalom
Természetbeni ellátásokhoz való hozzájutás közvetítése	2372 alkalom
Információnyújtás	3381 alkalom
Ügyintézéshez segítségnyújtás	2171 alkalom
Tanácsadás	513 alkalom
Segítő beszélgetés	1106 alkalom

Főbb problématípusok az együttműködési megállapodás alapján szolgáltatást igénybe vevők körében:

Elhanyagolás	47 család esetében
ebből oktatási elhanyagolás	41 család esetében
Életviteli	26 család esetében
Gyermeknevelési	11 család esetében
Családi-kapcsolati konfliktus	16 család esetében
Anyagi	8 család esetében
Szenvedélybetegség	10 család esetében
Családon belüli bántalmazás	5 család esetében

Gyermekek intézménybe való beilleszkedési nehézség 12 család esetében

3.3.4. Egészségügyi ellátás helyzete

A járóbetegek és a kórházi ápolást igénylők ellátását Kiskunhalas Város a Kiskunhalasi Semmelweis Kórház a Szegedi Tudományegyetem Oktató Kórháza járó- és fekvőbeteg szakellátása keretében látja el.
Az egészségügyi alapellátást Kiskunhalason a vállalkozási formában működő 11 háziorvos, 6 házi gyermekorvos és 5 fogorvos végzi.

A háziorvos személyes és folyamatos orvosi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából. A házi gyermekorvos az ellátást a 14. életévét be nem töltött személyek számára biztosítja, de felkérésre a 14–18. év közötti személyeket is elláthatja. A gyógyító-megelőző alapellátás keretében a háziorvos és házi gyermekorvos feladatkörébe tartozik az egész lakosság részére nyújtott tanácsadás és szűrés, a beteg vizsgálata, gyógykezelése, egészségi állapotának ellenőrzése, orvosi rehabilitációja, illetve szükség esetén szakorvosi vagy fekvőbeteg-gyógyintézeti vizsgálatra, gyógykezelésre való

utalása.
A városban a kötelező egészségügyi feladatok biztosítottak. A területi ellátási kötelezettséggel bíró 6 házi gyermekorvos körzet működik, valamint 11 felnőtt háziorvosi körzet. Az egészségügyi alapellátási körzetek a város teljes területét lefedik. Az iskola-egészségügyi feladat ellátását 2 fő iskolaorvos látja el.

Az egészségügyi alapellátás tekintetében az országos tendenciához hasonlóan Kiskunhalason is jelentkezik a szakember hiány, valamint tendencia a háziorvosi kör elöregedése. A nyugdíjba vonuló háziorvosok praxisának betöltése elsősorban a gyermekorvosi körzetek esetén ütközik majd nehézségekbe a városban.

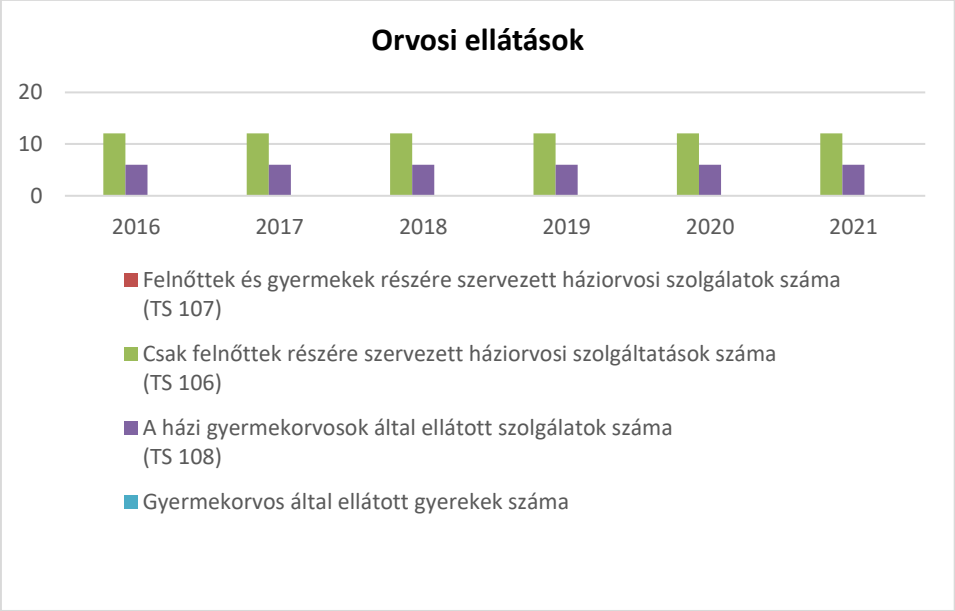

6. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	11	6	n.a.	n.a.
2017	0	11	6	n.a.	n.a.
2018	0	11	6	n.a.	n.a.
2019	0	11	6	n.a.	n.a.
2020	0	11	6	n.a.	n.a.
2021	0	11	6	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar,

3.3.5. Lakáshelyzet

A családok, egyének szociális helyzetét erősen befolyásolja lakhatási lehetőségük, lakáskörülményük, ezért a helyzet vizsgálata fontos a szociális körülmények meghatározásakor. Aktuális probléma a változó lakáshitel-rendszer, a családok túlzott mértékű eladósodása, a lakások elvesztése, melyeket részben a szociális ellátórendszernek kell kezelnie, részben országos problémáról van szó. Településünkön önkormányzati és magán bérlakások igénybevételére is van lehetőség. A településen hivatalos adatok nem állnak rendelkezésre a bérlakás-állományról.

7. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	12 661	n.a.	368	0	291	2	0
2017	12 673	n.a.	378	0	295	15	0
2018	12 711	n.a.	365	1	274	2	0
2019	12 738	n.a.	356	1	272	2	0
2020	12 765	n.a.	353	0	258	3	0
2021	12 769	n.a.	346	0	262	3	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

8. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	12661	20	1,58	51,45	74,25	87,84
2017	12673	29	2,29	51,35	77,76	87,83
2018	12711	44	3,46	51,25	74,75	86,99
2019	12738	45	3,53	51,08	76,21	87,69
2020	12765	28	2,19	51,01	76,59	87,49

2021	12769	16	1,25	50,94	n.a.	n.a.

2021-es adatok alapján 262 db szociális bérlakással rendelkezik az önkormányzat. A bérlakásokhoz lakáspályázat útján lehet jutni.

Uniós pályázat keretében szegregált városrészekbe lévő szociális bérlakások felújítása történt. A pályázat eredményeként ezen bérlemények megszépültek, a benne lakók számára jobb, magasabb színvonalú lakhatási körülményeket biztosítanak.
Tekintettel a bérlakás állomány életkora és műszaki állapotára a jövőben is szeretne az önkormányzat hasonló pályázati lehetőségekkel élni. 2023-tól a szociális lakások bérleti díja megemelésre került.

➢

3.4. Szociális alapszolgáltatások

3.4.1. A település jelzőrendszere: az intézmények egymás közötti együttműködése és a szakmai kapcsolatok

Kiskunhalas Város Önkormányzata – a Gyermekvédelmi Törvény mintájára – a településen szociális jelzőrendszert működtet, amelynek a fő feladata a helyi szociális ellátórendszerben bekövetkező, illetve valamely ellátást igénylő személyt érintő probléma kialakulásának megelőzése, illetve a már kialakult probléma megszüntetése, ennek érdekében a jelzőrendszer tagjainak egymással történő szakmai együttműködése, illetve egymás szükség szerint történő kölcsönös tájékoztatása.

A Szt. szerint a szociális ellátórendszer részét képezik a pénzbeli és természetben nyújtandó szociális ellátások, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális alap- és szakosított szolgáltatások. E feladatokat ellátó személyek egyben a jelzőrendszer tagjai is, akik kötelesek egymás, illetve az önkormányzat felé jelzéssel fordulni minden olyan esetben, ahol az ellátásra szoruló személy, vagy intézmény problémájának komplex megoldása válik szükségessé, illetve olyan eset bekövetkezésekor, melynek hatékonyabb megoldása csak a szakmai együttműködés útján valósítható meg.
A Gyvt. a települési önkormányzat számára kötelező feladataként írja elő a gyermekvédelem helyi alapellátó rendszerének kiépítését és működtetését, az önkormányzat illetékességi területén élő gyermekek ellátásának vagy az ellátáshoz való hozzájutásnak a megszervezését, valamint a jelzőrendszer kiépítését és annak – a Gyermekjóléti Szolgálat által történő – folyamatos működtetését.

A város az általa kiépített jelzőrendszer (intézményrendszer) útján figyelemmel kíséri az ellátórendszerbe bekerült gyermekek, valamint a településen élő családok mindennapi helyzetét és minden szükséges esetben, a jelzőrendszer működtetésével gyermekvédelmi hatósági intézkedést foganatosít.

A gyermekvédelemmel foglalkozó hatóságokon és intézményeken kívül a gyermekvédelmi rendszerhez szorosan kapcsolódó feladatot lát el különösen a Gyermekjóléti Szolgálat, a Védőnői Szolgálat, a Háziorvosok, a Házi gyermekorvosok, az oktatási-nevelési intézményekben dolgozó Gyermek- és Ifjúságvédelmi felelősök, a Nevelési Tanácsadó, Rendőrség, Ügyészség, a Bíróság, valamint a Cigány Kisebbségi Önkormányzat, akik a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, illetve a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében együttműködnek, egymást haladéktalanul tájékoztatják. E szerveknél dolgozó szakemberek egyben a jelzőrendszer tagjai is, akik indokolt esetben jelzéssel élnek, illetve hatósági eljárást kezdeményeznek a gyermek elhanyagolása, bántalmazása, vagy egyéb

súlyos veszélyeztető tényező fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. A jelzést követően a Gyermekjóléti Szolgálat feladata annak feltárása, hogy a vélt vagy valós veszélyeztetettség milyen mértékben áll fenn és a veszélyeztetettség megszüntetéséhez milyen (hatósági vagy egyéb) eszközök igénybevétele válik szükségessé.

A városban a Gyvt. előírásai szerint kiépített jelzőrendszer jól működik, a gyermekeket érintő veszélyeztetettség szinte minden alkalommal feltárásra és kivizsgálásra kerül, s a jelzőrendszer tagjai együttműködésének eredményeként a probléma – gyámügyi hatósági intézkedés keretében - megszüntethető.

➢

A szociális jelzőrendszer a településen már nem működik olyan jól, mint a gyermekvédelem területén. A szociális szolgáltatásokat nyújtó intézmények és az önkormányzat egymással történő kapcsolattartása, egymás tájékoztatása jónak tekinthető, azonban az intézmények közötti kölcsönös (szakmai és egyéb) együttműködés nem mindig valósul meg, sok esetben az intézmények önállóan, vagy az önkormányzat bevonásával kívánják a problémáikat megoldani, a másik intézménnyel történő kapcsolatfelvétel, illetve szakmai információcsere már elmarad.

➢

3.4.2. A szociális szolgáltatások jellemzői

Az Önkormányzat a rászoruló személy saját családjában, a lakóhelyén történő segítségnyújtás fontosságát helyezi előtérbe az alapszolgáltatások működtetésével.
A Város a megfelelő intézményrendszer működtetésével helyben kíván lehetőséget nyújtani azoknak a kiskunhalasi lakosoknak, akik számára – más megoldás hiányában - a szakosított intézményi ellátás indokolt.

Az önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételét, valamint a fizetendő térítési díjakat önkormányzati rendeletben határozta meg. (16/2021.(X.29.) önkormányzati rendelet)

Kiskunhalas Város a Szt.-ből adódó szolgáltatási feladatait a Halasi Többcélú Kistérségi Társulás Szociális Szolgáltató Központ kiskunhalasi intézményi egységei és a Kiskunhalas Város Önkormányzata Költségvetési Intézmények Gazdasági Szervezete útján valósítja meg:

HTKT SZSZK működési adatai

Intézmény-egység neve	Telephely: (Kiskunhalas)	Ágazati azonosító	Működési engedély időtartama	Eng. férőhely-szám	Átlagos évi Kihasználtság	Szakdolgozók száma	Szakképzettségi arány
Idősek Otthona	Nyúl u. 5-7.	S0004175	Határozatlan idejű	90 fő	90 fő	31,5 fő	100 %
Idősek Gondozóháza	Nyúl u. 5-7.	S0004175	Határozatlan idejű	20 fő	20 fő	6 fő	100 %
Idősek Nappali Ellátása	Szilády Á. u. 10.	S0072591	Határozatlan idejű	30 fő	23 fő	3,75 fő	100%
Házi segítségnyújtás	Nyúl u. 5-7.	S0004175	Határozatlan idejű	193 fő/ kistérség	193 fő	22,5 fő	100 %
Étkeztetés	Nyúl u. 5-7.	S0004175	Határozatlan idejű	-	95 fő	1,75 fő	100%

Tanyagondnoki Szolgálat I-V.	Nyúl u. 5-7.	S0518294	Határozatlan idejű			5 fő	100 %
Támogató Szolgálat	Nefelejcs u. 9.	S0221352	Határozatlan idejű	8500 feladategység		7 fő	100%
Nappali Melegedő	Molnár u. 6.			22 fő	22 fő	2 fő	100%
Éjjeli Menedékhely	Molnár u. 6.			22 fő	22 fő	4 fő	100%
Családok Átmeneti Otthona	Ván Benjamin u. 11.	S0221376	Határozatlan idejű	40 fő	40 fő	7 fő	100%

a.) Időskorúak ellátása:

Az idősellátás területén alap és szakosított ellátási formák közül az intézmény az alábbiakat biztosítja az igénybe vevők számára.

Alapellátási formák:
- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- nappali ellátás
- tanyagondnoki szolgáltatások

Szakosított ellátási formák:
- idősek otthona
- időskorúak gondozóháza

A dolgozók az 1/2000. (I.7) SzCsM rendelet előírásainak megfelelő létszámban és megfelelő képzettséggel látják el szolgálatukat.
A kollegák rendszeresen vesznek részt szakmai továbbképzéseken. A képzések célja bővíteni elméleti és gyakorlati ismereteiket, készségeiket, képességeiket a minél magasabb színvonalú ellátás érdekében.

b.) Étkeztetés:

Telephelye: Kiskunhalas, Nyúl u. 5-7.

A szolgáltatás célja, feladata, az ellátottak köre:
Azoknak a szociálisan rászorult személyeknek a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről történő gondoskodás, akik azt önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, ideértve azokat is, akik koruk, vagy egészségi állapotuk miatt nem képesek az étkezésről más módon gondoskodni.

Az ellátás igénybevételének módja:
Az ellátás önkéntesen, saját kezdeményezésre vehető igénybe. Az ellátást kezdeményezheti még a háziorvos és a lakókörnyezetből bárki, aki ellátatlan, idős vagy szociálisan rászorult embert észlel. Az igénylők, az ellátásra vonatkozó igényüket előzetesen szóban vagy írásban a

házi gondozó szolgálathoz nyújthatják be. Az ellátás iránti kérelemről az adatfelvétel, és a szociális körülményekről való tájékozódás után a szolgáltatás vezetője dönt.
A térítési díjat az intézmény döntése, Kiskunhalas Város Önkormányzati rendelete és az ellátott jövedelmének figyelembevételével kerül megállapításra.

c.) Házi segítségnyújtás

Telephelye: Kiskunhalas, Nyúl u. 5-7.

A szolgáltatás célja, feladata:

Gondoskodás mindazon személyekről, akiknek egészségi állapota indokolja az otthonukban való segítségnyújtás biztosítását az önálló életvitel fenntartásához.
A házi gondozó a feladat ellátás során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

Az ellátás igénybevételének módja

Az ellátás igénybevétele önkéntes, az igénylő vagy törvényes képviselője kérelmére történik, amelyhez csatolni kell a jövedelem típusának megfelelő igazolást az igénybe vevő személyére vonatkozóan. A Kérelem benyújtása a szolgáltatás vezetőjénél történik.
A házi segítségnyújtást a megállapított napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában kell nyújtani. A szolgáltatást igénybe vevő személy a gondozási szükséglet vizsgálatáról kiállított értékelő lap szerinti, vagy az általa igényelt, annál alacsonyabb számú napi óraszámnak megfelelő időtartamú házi segítségnyújtást hetente - a hét egy vagy több napjára – összevontan is igénybe veheti.
A gondozási szükséglet vizsgálatát a szolgáltatás vezetője végzi, erről értékelő lapot állít ki, az előgondozást követően, majd megküldi az igénylőnek.
A házi segítségnyújtás esetében az igénybe vevő jövedelemének vizsgálatát a szolgáltatás vezetője végzi el és ennek alapján kerül megállapításra az ellátott fizetendő személyi térítési díja. Az intézmény külön eljárás nélkül, haladéktalanul köteles házi segítségnyújtást biztosítani annak a rászorulónak, akinek életét, testi épségét, vagy egészségi állapotát az eljárás elmaradása veszélyezteti.

d.) Idősek Klubja

Telephelye: Kiskunhalas, Szilády Á. u. 10.

Szolgáltatás célja, feladata

Klubtagok, nyugdíjasok számára segítséget nyújtani az önálló életvitel legtovábbi megőrzéséhez. A Klub szolgáltatásait elsősorban a nyugdíjas korhatárt betöltött önmaguk ellátására részben képes emberek vehetik igénybe.
Egészségi állapot figyelembevételével igénybe veheti a Klub szolgáltatásait, aki 18 évet betöltötte, otthonában nem képes önmaga számára biztosítani étkezést és alapvető higiéniai szükséglet kielégítését. A Klub elsősorban társas kapcsolatok kialakítására, megtartására szolgál.

Szolgáltatási elemei:

- Étkeztetés
- Szabadidős, kulturális program biztosítása
- Tisztálkodás, ruházat mosása – önállóan vagy segítséggel
- Egészségügyi alapellátáshoz, szakellátáshoz hozzájutás segítése
- Hivatalos ügyek intézése
- Életvitelhez tanácsadás
- Rehabilitáció, mozgásterápia
- Szórakozás, kulturális programok szervezése –múzeumlátogatás

Az ellátás igénybevételének módja:
Az ellátás önkéntesen, saját kezdeményezésre vehető igénybe.
Az igénylők, az ellátásra vonatkozó igényüket szóban vagy írásban a Klub vezetőjéhez nyújtják be.

e.) Tanyagondnoki szolgáltatás

Telephelye: Kiskunhalas, Nyúl u. 5-7.

A szolgáltatás célja, feladata, az ellátottak köre:
Kiskunhalas város külterületén élő idős, továbbá a szociálisan rászorult emberek életkörülményeinek javítása, az alapvető szükségleteikből adódó szolgáltatások biztosítása.
A hátrányos helyzetű szolgáltatás hiányos tanyák esélyegyenlőségének növelése, az ott élők életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás és a szociális alapellátások kiépítésének elősegítése, a külterületek szolgáltatási funkcióinak bővítése, közösségfejlesztés, valamint a jobb életminőség elérése.

A szolgáltatás igénybevételére jogosult a külterületen életvitelszerűen tartózkodó lakosság, amely szociális körülményei, ezen belül kora, egészségi állapota és egyéb aktuális élethelyzete alapján alkalmilag vagy tartósan fennálló problémát önerőből megoldani nem képes. A legfontosabb célcsoport az időskorúak, valamint a több kisgyermeket nevelő, általában nehéz szociális helyzetben lévő családok.

Feladata a település külterületén élőknek a szociális alapellátások egy részének biztosítása, úgy, mint orvoshoz szállítás, gyógyszer felíratása, kiváltása, ebédszállítás, hivatalos ügyek intézése is. Ezen felül feladata még az ivóvíz kiszállítás, gyermekek iskolába, óvodába szállítása, ház körüli munkákban segítségnyújtás, védőnő kiszállítása, orvoshoz szállítás, házigondozó házhoz szállítása.

Az ellátás igénybevételének módja:
Az ellátás önkéntesen, saját kezdeményezésre vehető igénybe. Az ellátást kezdeményezheti még a háziorvos és a lakókörnyezetből bárki, aki ellátatlan, idős vagy szociálisan rászorult embert észlel. Az igénylők, az ellátásra vonatkozó igényüket szóban vagy írásban bármelyik tanyagondnoknak, vagy a Házi Gondozó Szolgálathoz nyújtják be.

f.) Idősek Otthona

Telephely: Kiskunhalas, Nyúl u. 5-7.

Szolgáltatás, ellátás célja, feladata:
A hatályos jogszabályoknak megfelelően ápolási, gondozási feladatokat a nap 24 órájában teljes körű ellátással biztosítja a rászorulóknak, legalább napi 4 órás gondozási szükséglet esetén. Az ellátást szóban vagy írásban lehet kérni.

Ellátott szükségleteihez alkalmazkodva, állapotához igazodó ápolási, gondozási feladatok ellátását biztosítja az intézmény.
Gondozási tervek, ápolási-gondozási feladatok mellett mentálhigiénés gondozás, csoportfoglalkozások, a lakók testi, lelki aktivitásának megőrzése, fejlesztése is cél, figyelembe véve az ellátottak egészségi állapotát, korát, egyéni adottságait.

Egészségügyi ellátás:
- egészségügyi alapellátási feladatok
- rendszeres orvosi ellátás (háziorvos, szakorvos)
- biztosítani kell az ellátottak számára a háziorvos javaslatára a betegség típusának megfelelő szakrendelőbe való eljutást
- gyógyszer, gyógyászati segédeszközök beszerzése, használatára megtanítani amennyiben szükséges, gyógytornász segítségének igénybevételével
- kórházi kezeléshez való hozzáférést biztosítani amennyiben a gondozott betegsége miatt erre rászorul

Mentálhigiénés gondozás:

A pszichés gondozás célja az idős, beteg ellátottaknál az egyéni bánásmód eszközeivel olyan lelki egyensúly megteremtése, amellyel képessé válik a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodásra.

Aktivitás fenntartása:

A fizikai és mentális aktivitás fenntartása, az ez iránti igény kialakítása kiemelt feladat.
Az aktivitás fenntartásánál fontos törekedni az:
- életmódbeli aktivitásra (napi, önellátáshoz kapcsolódó tevékenységek, például részvétel a saját közvetlen környezet rendben tartásában és a lehetőségek szerinti alakításában is),
- mentális és szellemi aktivitásra.
Ezek többnyire tervezett és szervezett csoportmunka keretein belül történhetnek, lehetnek kreatív tevékenységek, emlékezetmunkát kezdeményező csoportok, a memóriát és a koncentrációs képességeket erősítő csoportok, valamint a gondolkodást és a kreativitás kibontakozását támogató csoportok.

g.) Időskorúak Gondozóháza
Telephely: Kiskunhalas Nyúl u. 5-7.

Szolgáltatás célja, feladata
Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény ideiglenes jelleggel legfeljebb egyévi időtartamra

teljes körű ellátást biztosít. Az átmeneti elhelyezés különös méltánylást érdemlő esetben az intézmény orvosa szakvéleményének figyelembevételével egy alkalommal, egy évvel meghosszabbítható.
Az Intézmény az ellátási területén elvégzi:

- az ápolási, gondozási feladatokat a nyugdíjkorhatárt betöltött személyek részére, ha egészségi állapotuk rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényel, valamint
- gondozza azokat a 18. életévüket betöltött személyeket, akik betegségük miatt nem tudnak önmagukról gondoskodni.

A szolgáltatás szakmai feladata ugyanaz, mint az idősek otthonában azzal kivétellel, hogy gondozási tervet azoknak az ellátottaknak kell elkészíteni, akik az ellátást legalább fél éves időtartamra veszik igénybe.

h.) Családok Átmeneti Otthona

Telephely: Kiskunhalas Ván Benjámin u. 11.

Az intézmény feladata:

- gyermek és szülője számára együttes elhelyezés biztosítása,
- segítséget nyújt a szülőnek gyermeke teljes körű ellátásához, gondozásához, neveléséhez,
- közreműködik a család otthontalanságának megszüntetésében, helyzetének rendezésében,
- segítséget ad az egészséges életmód kialakításához, valamint a családi életre való neveléshez,
- családgondozással és szükség esetén, pszichológus szakember bevonásával segíti a családban jelentkező krízis, működési zavarok, illetve konfliktusok megoldását,
- tájékoztatást ad a szociális, a családtámogatási és a társadalombiztosítási ellátások formáiról, az ellátás elérhetőségeiről,
- tájékoztatja az ellátottakat érdekképviseletük lehetőségeiről (gyermekjogi képviselő elérhetősége, érdekképviseleti fórum működése, személyes adatok védelme, kapcsolattartás formái, titoktartási kötelezettség).

Egyéb feladatok:

- közösségformáló, - építő programok, csoportok szervezése,
- teret adni a különböző kultúráknak, hagyományoknak, vallásgyakorlásnak,
- szükség szerint a gyermekek felügyeletének ellátása,
- gyengébb képességű, vagy nyelvi problémával küzdő gyermekek részére segítségnyújtás a tanulásban, illetve tovább irányítás (Nevelési Tanácsadó, fejlesztő pedagógus),
- tájékoztatás a szülői és gyermeki jogokról, kötelezettségekről,
- prevenciós előadások szervezése, tájékoztatás nyújtása (alkohol, drog, dohányzás)
- szülő csoport szervezése (gyermekek ellátásával, védőoltásokkal, munkavállalással, szülői szerepekkel, szabadidő hasznos eltöltésével stb. kapcsolatban)

Szolgáltatás igénybevételének módja:

A szolgáltatást lehet igényelni közvetlenül az intézmény vezetőjénél, illetőleg a családsegítő

szolgálaton keresztül szóban, vagy írásban.

i.) Éjjeli Menedékhely

Telephely: 6400 Kiskunhalas, Molnár utca 6.

A szolgáltatása célja, feladata:

Az Éjjeli Menedékhely célja szállás biztosítása önellátásra képes hajléktalan férfiak számára az éjszaka nyugodt, biztonságos eltöltéséhez, a közösségi együttélés szabályainak betartásával.
Az Éjjeli Menedékhely a hét minden napján 16 és 8 óra között tart nyitva, tanácsadás, esetkezelés és felügyelet szolgáltatási elemeket biztosít, illetve segíti a más szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az ellátottak köre:

Az Éjjeli Menedékhely a Kiskunhalas kistérség településein élő, szociálisan rászoruló, férfi hajléktalan lakosainak ellátását biztosítja, aki:

- magyar állampolgár
- 18. életévét betöltötte
- önellátásra képes
- a házirendet megismeri és betartja

Célcsoport tekintetében elsődlegesen a közterületen vagy lakhatásra nem alkalmas helyiségben élő hajléktalanok ellátása történik az Éjjeli Menedékhelyen.

Az Éjjeli Menedékhely biztosítja:

- szállás fűtését, meleg vízzel való ellátását, világítását
- a személyes tárgyak tárolásához zárható szekrény
- a ruházat tisztításához mosógépet
- ételmelegítésére alkalmas eszközt
- tisztálkodáshoz szükséges textíliát és tisztálkodó szereket
- elsősegélyhez szükséges felszerelést
- segítségnyújtás: munkaközvetítésben, iratpótlásban,
- egészségügyi ellátás igénybevételében.

Az ellátás igénybevételének módja:

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénybe vevő szóbeli kérelmére történik.
Az Éjjeli Menedékhely szolgáltatásainak igénybevételéhez egy évnél nem régebbi tüdőszűrő lelet, valamint fertőző betegséget kizáró orvosi igazolás szükséges, 18. életkor betöltése, magyar állampolgárság, házirend elfogadása, önellátásra való képesség.
Az Éjjeli Menedékhelyen való elhelyezés iránti igényt személyesen 16 és 22 óra között szóban kell kérni.

j.) Nappali melegedő

Telephely: 6400 Kiskunhalas, Molnár utca 6.

A szolgáltatása célja, feladata:

A Nappali Melegedő elsődleges célja, hogy fűtött helyiségben biztosítson lehetőséget melegedésre, étkezésre és alapszintű szolgáltatások elérésére. Az intézmény szolgáltatásaival segíti az ellátottakat a hasznos időtöltésben, problémáik megoldásában.

A Nappali Melegedő a hét minden napján 8 és 16 óra között tart nyitva, tanácsadás és felügyelet szolgáltatási elemeket biztosít, illetve segíti a más szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az ellátottak köre:

A Nappali Melegedő a szociálisan rászoruló, férfi hajléktalan személyek ellátását biztosítja, aki:

- magyar állampolgár
- 18. életévét betöltötte
- önellátásra képes
- a házirendet megismeri és betartja
- *A Nappali Melegedő lehetőséget biztosít:*
- pihenésre
- ételmelegítésre, elfogyasztására
- közösségi együttlétre
- személyi tisztálkodásra
- személyes ruházat tisztítására

A célcsoport számára nyújtott tevékenységek:

- segítőbeszélgetés
- információnyújtás
- tovább irányítás más intézményekhez
- postacím biztosítása
- munkaközvetítésben segítés
- iratpótlásban segítés
- egészségügyi ellátás igénybevételében segítés
- ruházat pótlása adományok útján

Nappali Melegedő keretében közösségi programok szervezése történik, hogy a szolgáltatást igénybe vevők képességének érdeklődési körének megfelelő hasznos tevékenységet biztosítson.

Az ellátás igénybevételének módja:

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénybe vevő szóbeli kérelmére történik. A Nappali Melegedő szolgáltatásainak igénybevételéhez egy évnél nem régebbi tüdőszűrő lelet, valamint fertőző betegséget kizáró orvosi igazolás szükséges, valamint 18. életkor betöltése, magyar állampolgárság, házirend elfogadása, önellátásra való képesség.

A Nappali Melegedőben való elhelyezés iránti igényt személyesen 8 és 16 óra között szóban

kell kérni.

k.) Támogató szolgálat

Telephely: 6400 Kiskunhalas, Nefelejcs utca 9.

A szolgálat személyi segítést, személyszállítást, valamint a személyszállításhoz kapcsolódó kísérést biztosít ellátottjainak.
Az ügyfélkör: szociálisan rászorult fogyatékos személyek (gyermekek és felnőttek egyaránt).

A támogató szolgálat biztosítja:

- gondozási-ápolási tevékenységet
- személyi felügyeletet
- háztartási segítségnyújtást
- készségfejlesztést
- közszolgáltatások elérésének segítését
- ügyek intézését, megbízásuk alapján feladatok végrehajtását
- lakókörnyezeten belüli és kívüli mobilizációt
- szabadidős tevékenységek végzését és azok elérését
- személyszállítást

Szolgáltatás igénybevételének módja:
A szolgáltatást lehet igényelni közvetlenül az intézmény vezetőjénél, illetőleg a családsegítő szolgálaton keresztül szóban, vagy írásban.

<u>További szolgáltatások, amelyek a Kiskunhalas Város Önkormányzata Költségvetési Intézmények Gazdasági Szervezete útján kerülnek biztosításra:</u>

l.) Család és Gyermekjóléti Szolgálat

Telephely: Kiskunhalas Thúry J. u. 6.

A gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,

- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- az jelzőrendszerben résztvevő személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

Az észlelő és jelző rendszer működtetése, illetve a jelzőrendszer tagjaival való kapcsolattartás a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat egyik fő feladata.

A gyermekek védelmében eljáró szereplők:
- a helyi önkormányzatok,
- gyámhivatalok,
- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók (különösen a védőnői szolgálat, háziorvosok, házi gyermekorvosok),
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a munkaügyi hatóság,
- a javítóintézet,
- gyermekjogi képviselő.

Ezek az intézmények, és személyek kötelesek egyrész jelzéssel élni, másrészt hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, vagy a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

A jelzőrendszeri tagok együttműködése a jelzési kötelezettségen túl az alábbiakban nyilvánul meg:
- éves szakmai tanácskozáson való részvétel, a gyermekvédelmi munkáról éves beszámoló készítése
- a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által évi 6 alkalommal megszervezett jelzőrendszeres megbeszélésen való részvétel
- a szűkebb körű szakmaközi megbeszéléseken való részvétel (a Köznevelési Intézményekkel; a Gyámhivatal munkatársaival; a Pedagógiai Szakszolgálat munkatársaival; a Semmelweis Kórház pszichiátriai osztályának képviselőivel; a Kiskunhalasi Rendőrkapitányság képviselőivel és a Védőnői Szolgálat dolgozóival).
- részvétel a meghatározott témában vagy esetben tartott esetmegbeszéléseken

- részvétel a családtagok részvételével megtartott esetkonferenciákon (ilyen esetkonferenciát szerveznek általában a gyermekvédelmi hatósági intézkedési javaslatok megtétele előtt, esetenként a hatósági intézkedések felülvizsgálata kapcsán, illetve minden olyan esetben, ahol a családdal kapcsolatban álló intézmények közös problémamegoldó gondoskodása az a probléma megoldását előre viheti).

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- kezdeményezni egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét és azt szükség esetén személyes közreműködéssel is segíteni, kezdeményezni továbbá szociális alapszolgáltatások igénybevételét, egészségügyi ellátások igénybevételét, pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

Gondozás alapellátásban:

Alapellátásban történő gondozás a családok önkéntességén vagy a gyermekek észlelt veszélyeztetettségén alapul.
A leggyakrabban előforduló problémák, melyekkel a családsegítő munkatársak találkoznak:

- a család rossz anyagi- és lakhatási körülmények között él, időnként több család is él egyetlen, minden komfort nélküli szobában
- a családban jelentkező kapcsolati konfliktusok, amelyek megélése során a gyermek a család együtt maradása esetén is sérül; illetve a válás, külön költözés esetén is sérül a gyermekelhelyezési, kapcsolattartási viták során
- a családban a szülők, illetve családdal élő más felnőttek szenvedélybetegsége (alkohol, drog, játékszenvedély); előfordul a gyermekek alkohol, illetve drog fogyasztása is
- a szülők, a családdal élő más felnőttek, illetve a gyermekek pszichiátriai betegsége
- a gyermekek szocializációját jelentősen befolyásoló negatív tényezők (rossz lakáskörülmények, rossz személyi- és lakáshigiénés viszonyok, szülők munkanélkülisége, alacsony iskolázottság) melyek következtében nem alakul ki a helyes napirend, a személyi és környezeti higiéniához való megfelelő viszonyulás
- gyermeknevelési problémák - túl engedékeny, gyakran elhanyagoló nevelési attitűd.

Gyermekvédelmi hatósági intézkedések:

Amennyiben az alapellátás nem vezet eredményre, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ezt jelzi a Család- és Gyermekjóléti Központnak, kezdeményezi egy esetkonferencia összehívását, amelyen a szakemberek a család részvételével megbeszélik, hogy szükség van-e hatósági intézkedésre.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a gyámhivatal felé az alábbi hatósági intézkedések megtételére tehet javaslatot:

- védelembe vétel,

- megelőző pártfogás,
- ideiglenes hatályú elhelyezés,
- nevelésbe vétel,
- családba fogadás,
- harmadik személynél történő elhelyezés kezdeményezése,
- családba fogadó gyám kirendelése,
- gondozási hely megváltoztatása,
- családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására.

m) Család és Gyermekjóléti Központ
Telephely: 6400 Kiskunhalas, Köztársaság utca 1.

Feladata a kistérségi önkormányzatok (Kiskunhalas, Tompa, Kisszállás, Kelebia, Kunfehértó, Balotaszállás, Harkakötöny, Zsana, Pirtó) működési területén élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került gyermekek, személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

A Központ tevékenysége kiterjed a Kiskunhalasi Járás településein élő bármely lakosra, gyermekre, a gyermekek minden korosztályára, és a figyelembe veendő szükségletek és veszélyek teljes körére. Az intézmény szolgáltatásait minden, a fent jelzett település közigazgatási területén lakóhellyel és tartózkodási hellyel rendelkező egyén, család, valamint a városban tartózkodó hajléktalan személy igénybe veheti. Krízishelyzet esetén bárki (más illetékességi területhez tartozó személy is) igénybe veheti az intézmény szolgáltatásait.

Gyermekek esetében kiemelt feladata a központnak, a gyermek testi, értelmi, érzelmi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelés elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzése. A gyermek családban történő nevelkedését segítő ellátást a gyermek és családja helyzetéhez, szükségleteihez igazodóan nyújtja. Ennek érdekében a rendelkezésre álló források bevonásával segítséget nyújt a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodik a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról.

Indokolt esetben javaslatot tesz hatósági intézkedésre gyermekvédelmi gondoskodás alkalmazására, ellátja a védelembe vételhez kapcsolódó szolgáltatási feladatokat.
A hatósági intézkedés kezdeményezése és a gyermekvédelmi gondoskodás kapcsán jelentkező feladatok és a kiegészítő szolgáltatások terén Kiskunhalasi Járás egész területén illetékességgel bír.

Krízishelyzet esetén gyors, hatékony helyzetfelismerést követően, feladat a krízis megszüntetése, továbblépés kidolgozása. A szociális szakember segítséget nyújt a családban jelentkező működési zavarok, ill. családon belüli konfliktusok kezelésében, megoldásában.

n) Speciális szolgáltatások

Kapcsolattartási ügyelet:

Felügyelt, illetve helyet biztosítva, vagy mediátor által vezetett szolgáltatás, amely biztosítja a zavartalan kapcsolattartást a gyermek és a külön élő szülő számára. Ide tartozik még a felügyelt gyermekátadás szülőnek, ahol a két szülő megadott időpontban, szakember jelenlétében adja át gyermekét a másik félnek, majd a kapcsolattartás lejárati idejében ugyanígy zajlik a visszaadás.

Kórházi szociális munka:

A kórházi szociális munkással történő kapcsolattartás, az általa közvetített problémák megoldásában való segítségnyújtás.

Óvodai-iskolai szociális segítés:

Pályázat alapján kezdődött meg Kiskunhalason és a kistérség településein az óvodai-iskolai szociális segítő tevékenység biztosítása, amelynek végzése a 2019. évben törvény szerinti kötelezettség is lett.
Kiskunhalason és a járásban 40 közoktatási intézményben van jelen óvodai-iskolai szociális segítő. A Család és Gyermekjóléti Központban 6 fő óvodai-iskolai szociális segítő látja el a munkáját, több intézményt felkarolva fejenként több, mint ezer gyermekkel. Folyamatosan járnak a kollégák továbbképzésre, hogy ismereteiket gyarapítsák, ezáltal jobban tudják végezni munkájukat. Több közoktatási intézményben elismeréssel szólnak a szociális segítők munkájáról és szívesen igénybe veszik a munkájukat, egyéni és csoportos esetkezelésben is.

Szociális diagnózis felvételi tevékenység:

Kiskunhalas járásban 1 fő esetfelvételi menedzser készíti a diagnózisokat. 2018. januárjától kötelezően ellátandó feladata a központnak. Az Esetfelvételi esetmenedzser környezettanulmányt készít, amivel segíti a családsegítő kolléga munkáját, illetve szolgáltatásokba közvetít.

Jogi tanácsadás – megbízásos jogviszonyban a járás egész területén.

Pszichológiai tanácsadás – megbízásos jogviszonyban a járás egész területén.

Fogadja a különböző pszichés problémával (családi konfliktusok, szocializációs problémák, iskolai előrehaladással összefüggő lelki feszültségek, krízisek, vélelmezett, vagy valós bántalmazást, abúzust elszenvedők, önismereti, önértékelési zavarok, családba visszahelyezés, családba-fogadás esetén fellépő mentális problémák) jelentkező klienseket. Specifikus sérülést szenvedett gyerekekkel, fiatalokkal, fiatal felnőttekkel, szülőkkel is foglalkozik.

o) Utcai szociális munka

Telephely: 6400 Kiskunhalas, Köztársaság u. 1.

A szolgáltatás célja és feladata:

Az utcai szociális munka olyan szolgáltatás, amely szinte folyamatosan jelen van az ellátási területen, az utcán segítségre szoruló egyének, csoportok felderítése, megkeresése, elérése, és

az intézményi elhelyezés megszervezése céljából. Ebből adódóan az utcai szociális munkás egyik legfontosabb feladata az ellátási területen felmerülő problémahelyzetek, veszélyeztető körülmények felismerése, a segítségre szoruló, krízishelyzetben lévő egyénnel, csoporttal való kapcsolatfelvétel, majd a szükséges beavatkozások meghatározása, intézkedések megtétele.

Az utcai szociális szolgáltatás azoknak az embereknek nyújt elsősorban azonnali, avagy szükségletüknek megfelelő segítséget, akik mindennapjaikat, vagy annak egy részét életvitelszerűen közterületen töltik.

Az utcai szociális szolgáltatás célcsoportját azok a hajléktalan emberek jelentik, akik éjszakáikat közterületen, vagy nem lakhatás céljára szolgáló vagy lakhatásra nem alkalmas helyen töltik.

Az utcán azonban nemcsak a hajléktalan emberek szorulhatnak segítségre. Nemre, korra, társadalmi helyzetre való tekintet nélkül szinte bárki kerülhet veszélyeztető helyzetbe. Például gyermekek és fiatalkorúak, súlyos mentális-, pszichiátriai- és szenvedélybetegségekkel küzdők, fogyatékkal élők, börtönből szabadultak, eltévedt idős emberek, kéregetők, stb.

Az utcai szociális szolgáltatásnak fontos szerepe van az ellátási területén segítségre szoruló, veszélyhelyzetben lévő egyének és csoportok segítésében, akkor is, ha esetükben nem az az elsődleges probléma, hogy hajléktalanok. A szolgáltatás nyújtása nem kötelezően ellátandó önkormányzati feladat városunkban.

3.4.3. Védőnői Szolgálat és Iskolaegészségügyi Szolgálat

Kiskunhalas városban működő Védőnői Szolgálat és Iskolaegészségügyi Szolgálat 2022. január 01-től 2023. június 30-ig a KIGSZ intézményeként működött, NEAK finanszírozással. 2023. július 01. napjától az állam feladat körébe tartozik a területi védőnő szolgálat. Az iskolaegészségügyi szolgálat maradt a KIGSZ hatáskörében.

A Védőnői Szolgálat **területi munkája** a várandóságot megelőző gondozás (perikoncepcionális gondozás), várandós gondozás, gyermekágyas és nővédelmi gondozás, a gyermekkorú lakosság gondozása újszülött kortól a beiskolázásig.
Óvodai munkájuk során tisztasági szűréseket végeznek a város és Pirtó község valamennyi óvodájában, valamint a gyermekek egészségnevelésébe kapcsolódnak be.

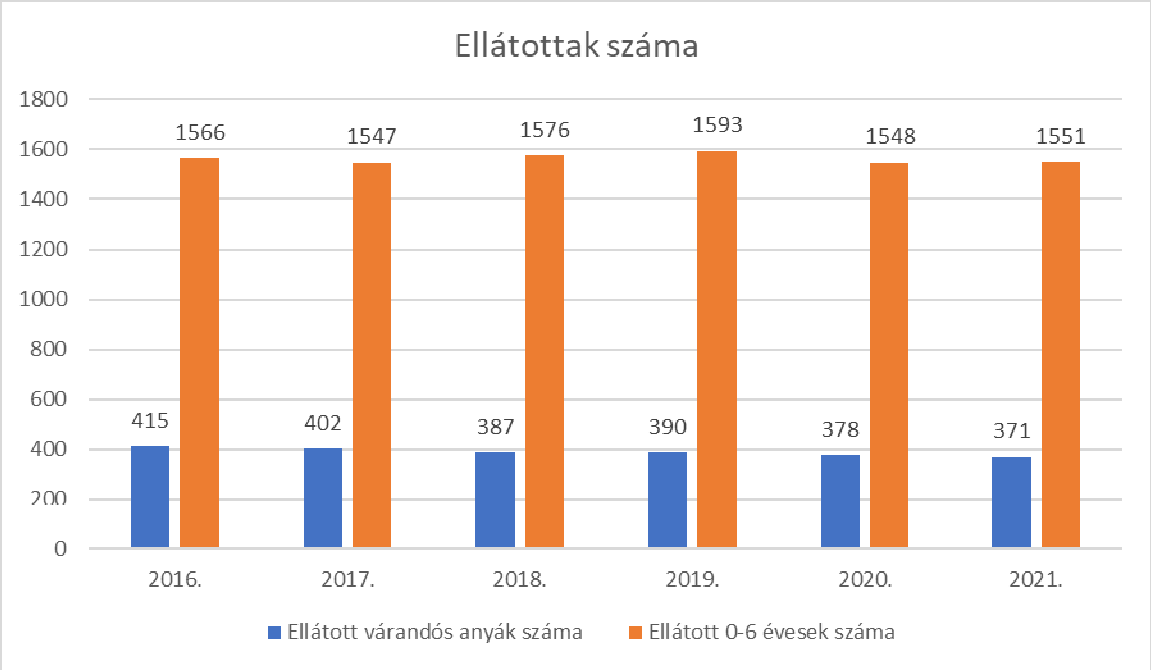

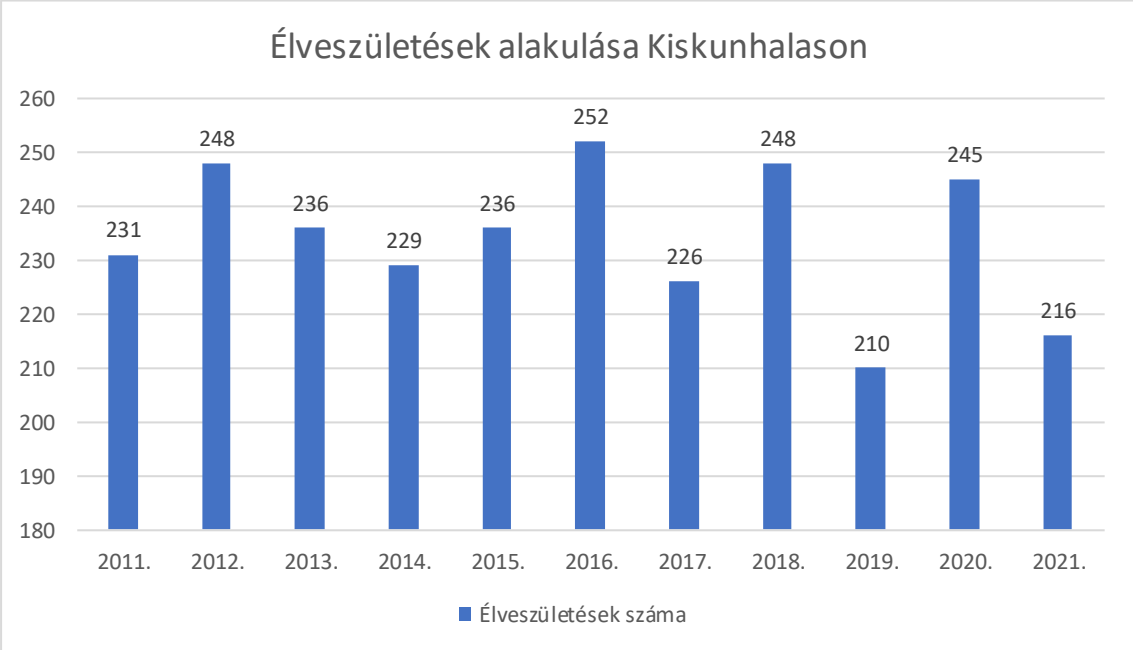

Az **iskola-és ifjúsági védőnők és iskolaorvosok** a város alap és középfokú oktatási intézményeibe járó tanulók gondozását, szűrését, védőoltásaikat és egészségnevelését végzik. (Pirtó község Általános iskolája a Felsővárosi Általánosi Iskola részeként működik.) Valamennyi alapfokú oktatási intézményben kialakításra került orvosi szoba, melyeknek felszerelését a Védőnői Szolgálat biztosítja. Az általános iskolás korosztály szűrése, vizsgálatai oltásai ott valósulnak meg.

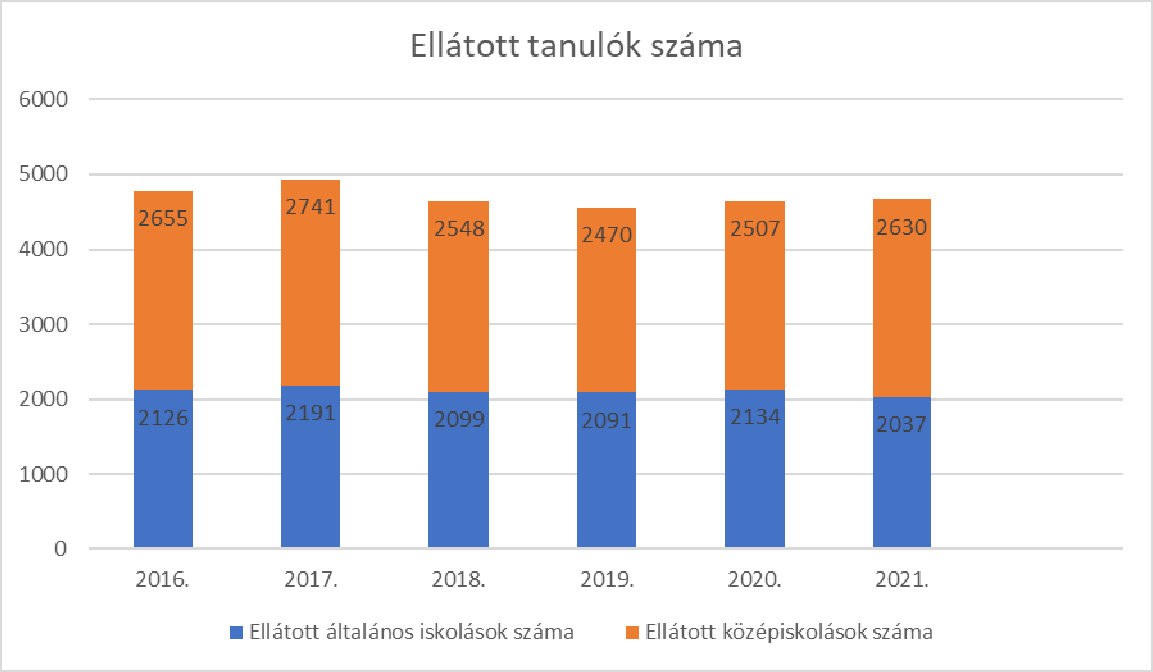

A Védőnői Szolgálat része a város gyermekvédelmi jelzőrendszerének, rendszeres a kapcsolattartás a gyermekvédelemmel foglalkozó hatóságokkal, szakemberekkel, Gyermekjóléti Központtal, Gyermekjóléti Szolgálattal, bölcsődékkel, óvodákkal, oktatási és egészségügyi intézményekkel, háziorvosokkal, házi gyermekorvosokkal.
A Védőnői Szolgálat munkatársai a gyermek egészséges fejlődését veszélyeztető tényező észlelésekor jelzést tesznek a Gyermekjóléti Szolgálat felé. A gondozás menetében folyamatos kapcsolattartás van az intézmények és a szakemberek között mindaddig, amíg a veszélyeztető tényező fenn áll. Cselekvési terv készül, fokozott gondozás történik, szükség esetén pedig a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai hatósági intézkedést kezdeményeznek.

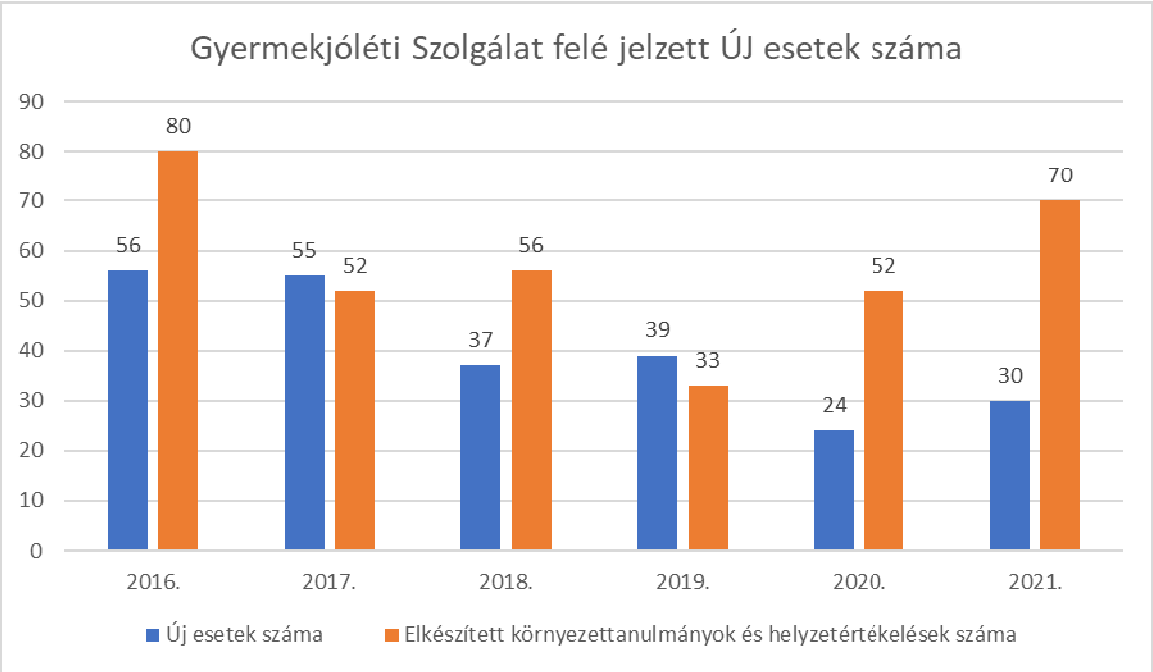

*A környezettanulmányok és helyzetértékelések száma tartalmazza a korábban jelzett, Gyermekjóléti Szolgálatnál már folyamatban lévő esetekben elkészített írásos dokumentumok számát is, valamint a kórházak, gyámhivatal,

rendőrség, bíróság felkérésére elkészített környezettanulmányokat is.

3.4.4. Bács- Kiskun Megyei „BÁRKA" Integrált Szociális intézmény

Az Intézmény bemutatása:

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Bács- Kiskun Vármegyei kirendeltség által fenntartott, Bács - Kiskun Vármegyei „Bárka" Integrált Szociális Intézmény intézménye vegyes profilú tartós bentlakást biztosító intézmény. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 69. §, 71. §, és 75. § szerinti személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított szociális ellátást biztosít pszichiátriai betegséggel és fogyatékossággal élő emberek részére.
Az intézmény rendelkezik a működéshez szükséges, a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000 (I.7.) SzCsM rendelet 5.§-ában meghatározott alapdokumentumokkal.

4. Szolgáltatások, ellátások fejlesztésének lehetőségei

➢ A fentiekben bemutatott szociális ellátások és az intézményrendszer többszöri átalakítás, korszerűsítés, fejlesztés után nyerte el jelenlegi formáját. A településen jelen lévő szociális ellátórendszer jól működik, azonban minden területen megjelennek olyan pontok, vagy újonnan megvalósítandó feladatok, melynek megoldása az ellátás minőségének javításához elengedhetetlen.
➢
➢ A szociális ágazathoz kapcsolódó elemzés az önkormányzat által kötelezően ellátandó feladatok, a szolgáltatást végző intézményeknél felmerülő problémák, illetve az egyes megvalósítandó feladatok összevetésén alapul, amely már szétszórtan több önkormányzati dokumentumban (intézmények belső átvilágítása, Képviselő-testületi ülésre történő előterjesztések, Kabinet-ülésre készült megvitatandó anyagok) megjelent illetve valamilyen önkormányzati vagy egyéb fórumon (Képviselő-testület ülése, Bizottság ülése, Szociális Kerekasztal, stb.) elhangzott, illetve megvitatásra került.
➢

1. A szociális ágazatot érintő általános fejlesztések

1. A Városban működő szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások fejlesztésére kell a hangsúlyt helyezni, ezzel elérhetőbbé kell tenni a rászorult személy saját otthonában történő – egyedi, szociális helyzetének megfelelő - segítését, ellátását. Az alapszolgáltatások (alap- és nappali ellátások) fejlesztésével, az ellátás minőségének javításával hosszabb távon visszaszoríthatóbbá válik a bentlakásos vagy átmeneti elhelyezést igénylők száma.

A szociális és gyermekjóléti ellátórendszerrel kapcsolatos célok:

- A város szociális biztonságának megteremtése.
- A szociális szolgáltatások közelebb kerülése az ellátottakhoz.
- A szociális és gyermekjóléti intézmények jogszabályok szerinti működésének, tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása.

A fenti célok megvalósítása érdekében az önkormányzatnak az alábbi feladatokat és

programokat kell megvalósítania:

- A hátrányos helyzetűek munkaerőpiacra valló beilleszkedésének támogatása, az elmúlt években már jól működő közfoglalkoztatás tovább erősítése. A hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatási lehetőségeinek feltárása, koordinálása.
- A társadalmi, gazdasági, szociális helyzet és a velük szorosan összefüggő életmód döntő hatással vannak az életminőségre és az egészségi állapotra. A hátrányos helyzetű csoportokkal végzett egészségfejlesztés, az Őket megszólító prevenciós tevékenységek, közösségi egészségfejlesztési tevékenységek javítanák egészségi állapotukat, és csökkentenék a helytelen életmódból fakadó egészségkárosító tényezőket.
- Civil szervezetek részvételének további erősítése a szociális szolgáltatások működtetése terén.
- Egyre komolyabb problémaként jelenik meg az iskolákban a gyermekek és kamaszok súlyos magatartási és deviáns viselkedési zavarai, és ebből adódó egyre gyakoribb iskolai agresszió, komoly kihívást jelent a káros szenvedélyek terjedése már az általános iskolákban, ezért fontos, Kiskunhalas előrelépést tegyen a közösségi élet és drogprevenció területén. Ehhez elengedhetetlen, hogy a településen legyenek közösségi és élményközpontú p4roramok.
- Az öregedési index értékelése, elemzése segíti a város ellátásának tervezését. Ez a kihívás egyaránt érinti az egészségügyet, a szociális ellátórendszert.

2. A Város szociális bérlakás helyzetének javítására irányuló új koncepció kidolgozása, amely szem előtt tartja a cigány lakosság bérlakáshoz való jutásának esélyeit is.

3. A lakosság szociális helyzetéről tájékozódni kell, ehhez elengedhetetlen a rendszeres időközönként (pl. önkormányzati 5 éves ciklus eleje és vége) történő felmérés (helyi szociális térkép).
    - A szociális térkép elkészítése során a szociális és gyermekvédelmi területekre fordított pénzösszegek hatékonyságát is vizsgálni kell, melyek segítségével a következő években már mérhető lesz, hogy az önkormányzat eleget tud-e tenni a szociális elvárásoknak, a rendszert hatékonyan tudja-e működtetni, hiszen az önkormányzatnak rendelkeznie kell az ellátás elveinek kialakítását szolgáló és a mindennapi munkát segítő információs bázissal. Az egyre újabb ellátásokat igénylő rászorult lakosság növekvő számának segítése, ellátása már csak úgy képzelhető el a jog szerint és igazságosan, a rászorultság figyelembevételével, ha a szociális tevékenység széles körű és kellő mélységű információs alapokon nyugszik.
    - Az önkormányzatnak nem egy pillanatnyi helyzetképre van szüksége, hanem folyamatosan (meghatározott időközönként) kell adatokat, információkat gyűjteni: pl. ilyen felmérés készítése lenne indokolt egy önkormányzati ciklus elején és végén. Önkormányzati szervezést követően az adatgyűjtésben nagy szerepe lenne a Családsegítő Szolgálat munkatársainak, akik a helyi lakossággal állandó kapcsolatban vannak.
    - Ezzel mérhető lenne egy-egy szociális intézkedés hatása, s a felmérés eredménye a Képviselő-testület számára is irányadó lehetne.

4. Személyesen vagy írásos formában fel kell venni a kapcsolatot a településen működő civil szervezetekkel*:* meg kell találni azt a közös pontot, ahol a magánszektor és az önkormányzati szféra hatékonyan együtt tudna működni a szociális ágazat fejlesztésében.

5. Hasznos lenne az önkormányzat és a szociális ágazat helyi szereplői számára, ha a szociális és gyermekvédelmi ágazat intézményeinek vezetői havonta rendszeresen „értekezlet" formájában találkozna.
    - Nemcsak egy nagyobb problémakör felmerülése esetén, hanem rendszeresen indokolt lenne összehívni az intézményvezetőket (havonta, minden hónap első hetében 1 alkalommal), hiszen a helyi szakemberek közös megoldással, új ötletekkel, vagy összefogással szerepet vállalhatnának az ellátórendszer minőségi fejlesztésében, hatékonyabb működtetésében és ezzel erősítenék a helyi szociális jelzőrendszer szerepét is.
    - Az értekezlet rendszeres szereplői Kiskunhalasi Közös Önkormányzati Hivatal szociális ágazata munkatársa(i), a szociális és gyermekvédelmi intézmények vezetői és a meghívottak (civil szervezetek képviselői, alkalmanként a felmerülő probléma megoldásában közvetlenül vagy közvetve érintett személyek).
    - Nincsenek pontos adatok a mélyszegénységben élők és a roma lakosság számáról, egészségi és szociális állapotukról, igy célzott és hatékony beavatkozás nem valósítható meg, fontos ennek feltérképezése.

6. A városban jelen lévő szociális ellátásokról, alaptevékenységként a szociális ellátás területén tevékenykedő civil szervezetekről és a szociális intézmények napi munkájáról a lakosságot tájékoztatni kell. Ennek legmegfelelőbb módja, ha ezen intézmények, illetve szervezetek a tevékenységük jellege alapján az év egy napján (fogyatékosok napja, idősek napja, szociális munkások napja, stb.) nyílt nap keretében mutassák be az általuk végzett tevékenységet, napi munkát.

➢ Nyitottak vagyunk minden olyan új kezdeményezésre, amely a szociális feladatok ellátását célozná meg, Támogatni kell a magántőke és a civil társadalom minden olyan kezdeményezését, mely az önkormányzati feladatellátást csökkentené, átvállalná, illetve az ellátási színvonalat oly módon emelné, hogy közben a Város az ellátási kötelezettségét is teljesíti.

➢

➢ A következőkben leírt fejlesztési javaslatok elengedhetetlen feltétele a szükséges anyagi források megteremtése és elkülönítése. E tervezet megvalósításával azonban elmondható lesz, hogy az önkormányzat mindent megtesz annak érdekében, hogy egy kliensközeli, lakossági igényeket szem előtt tartó és következetesen egymásra épülő szolgáltató rendszert tart fenn és működtet az arra rászoruló helyi polgárok számára.

5. SWOT analízis

1. Erősségek:

1. A szociális alapszolgáltatások köre fokozatosan bővül.
2. Jó az együttműködés az önkormányzat és a szociális ágazat intézményrendszerei között.
3. Az intézményrendszer stabil és működő, ehhez társul a tapasztalt, felkészült szakember gárda.
4. A már működő ellátások minőségének fejlődése.
5. Az integrált intézmények kialakítása miatt jól átjárhatóak és átláthatóak az ellátások.
6. Több önként vállalt feladatot (tartós bentlakásos elhelyezés) is ellát az önkormányzat.
7. Az ágazatban dolgozók szakképzettségi aránya jónak tekinthető.
8. Nyitottság a pályázatokon való részvétele

9. Diákok közösségi munkája

2. Gyengeségek:

1. Az intézmények többségében csak a részleges akadálymentesítés történt meg,
2. Önkéntes és civil segítő alig működik közre a szociális ellátásban.
3. A szociális intézmények közötti együttműködés nem minden esetben valósul meg, egymás kölcsönös tájékoztatása is gyakran hiányzik,
4. Nincs olyan fórum, amely rendszeresen (havi vagy heti rendszerességgel) összeülne a napi problémák, aktualitások megvitatására
5. A szociális ellátórendszer strukturális és támogatási rendszerének gyakori változása

3. Lehetőségek:

1. Civil szféra további bevonása a szociális ellátásokba.
2. A szociális jelzőrendszer hatékonyabb működése/működtetése a településen.
3. A szükségletek és a rendelkezésre álló erőforrások folyamatos összevetése, a hiány és a felesleg feltérképezése.
4. Egyéni és társadalmi, valamint önkormányzati felelősség határainak megvonása, majd annak eldöntése, hogy mit kellene, és mit tud az önkormányzat a közpénzekből megvalósítani.
5. Az intézmények egymás közötti és a jelzőrendszer többi tagjaival történő szoros együttműködése, egymás kölcsönös és gyors tájékoztatása az információáramlás érdekében.
6. Normatív pénzbeli és természetbeni ellátásból kiszoruló, de az ellátásra rászorult személyek számára a méltányos pénzbeli és/vagy természetbeni segítségnyújtás lehetőségének megtalálása.
7. Szociális bérlakás-program megtervezése.

4. Veszélyek:

1. A célok eléréséhez nem rendelkezik az önkormányzat elegendő saját pénzforrással.
2. Az egyes ellátások szakmai követelményeinek, elvárásainak jelentős mértékű növekedése, amelyet a normatív állami támogatás megfelelő arányú emelkedése nem követ.
3. Sokféle szolgáltatás esetén az ellátási formák nem megfelelő kihasználtsága.
4. Kistérségi szociális ellátások körébe bevont egyes feladatok kiemelt fejlesztése mellett más működő ellátások fejlesztése kissé háttérbe szorul.

➢ Összességében elmondható, hogy az önkormányzatnak a helyi költségvetést tekintve nagyon szűk körű lehetősége nyílik a szociális- és gyermekvédelmi ágazat fejlesztésére, új ellátási formák bevezetésére. Meglévő intézményeink jól működnek, sikerült az intézmények és ellátórendszer fenntartását biztosítani, sőt fejlesztések is megvalósultak.

➢

6. Összegzés

A fenntartó célja, hogy az intézmények minél szélesebb körben, minél változatosabb formában tegyék lehetővé a szociális ellátást igénylők személyes szükségleteinek kielégítését, a gyermekjóléttel, gyermekvédelemmel összefüggő feladatok ellátását szem előtt tartva a prevenciót, mint eszközt a szolgáltatásokban.
A fenntartó a jogszabályban a kötelezően ellátandó szolgáltatások biztosításáról intézményi, illetve a kiszervezett feladatellátás útján a megkötött megállapodási szerződésben foglaltak szerint gondoskodik.
A lakosság ellátási érdekeit szem előtt tartva több szolgáltatást biztosít, mint amennyire településének lakosságszáma szerint kötelezett lenne.
A jövő feladatai, céljai elsődlegesen a szolgáltatások minőségének, hatékonyságának emelése, amit az integrációs törekvés irányába történő elmozdulással kíván elérni.
A szociális ellátási koncepció akkor tölti be szerepét, ha a szociális kerekasztal résztvevői alkotó módon segítik a célkitűzéseket, a tervek megvalósítását, véleményükkel, szakmai tudásukkal, hozzájárulnak az elképzelésekhez és a feladatellátásához egyaránt.

7. A szolgáltatás-tervezési koncepció véleményezési folyamata:

(a) A tervezetet I. ütemben (2025. szeptember 09-ig) véleményezik:

➢

➢ a) Véleményezők köre
➢ A szociális ágazat intézményvezetői
➢ Kisebbségi Önkormányzat
➢ Szociálpolitikai Kerekasztal

(b) A Szolgáltatás-tervezési Koncepciót Kiskunhalas Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 2025. szeptember 25-i ülésén hagyja jóvá és fogadja el.

(c) A Koncepció elfogadását követően 2 évenként gondoskodni kell a koncepció felülvizsgálatáról és aktualizálásáról.

➢ Kiskunhalas, 2025. szeptember 10.

Czeglédi Edit
Szociálpolitikai csoportvezető